

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

EYLÜL - EKİM 2009

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Ahmet DEVİREN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Altan İLTER

Yazı Kurulu

Altan İLTER

Ahmet DEVİREN

Mevlüt ÖKSÜZOĞLU

Mehmet ERGÖNÜL

Teknik Yönetmen

Ömer ÖZTÜRK

Yönetim Adresi:

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği

Hoşdere Caddesi, Akasya Apt. No: 41-2 A

Y.Ayrancı / ANKARA

Tel:(0.312) 426 75 90 Faks:(0.312) 354 78 38

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,

PTT 101843 no.lu Çek Hesabı

T.C. Ziraat Bankası Ankara Yenışehir Şubesi

Hesap No: (0471)39775168-5002

Gönderilen yazılar yayımlansın, yayımlanmasın
iade edilmez ve telif ücreti ödenmez.

Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler
yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Meslek İlkelerine uymaya söz vermiştir.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ankara Valiliği'nin
12.09.1991 gün ve 8202 yazıları ile ayda bir çıkar.

Yayın Türü: Yaygın süreli

Yıl: 19

EYLÜL-EKİM 2009

Sayı: 213-214

Baskı Tarihi: 16/11/2009

Grafik&Tasarım: **Banu KAHRAMAN**

0 312 342 19 00

Baskı: **HAS-SOY Matbaacılık Bas. Tas. Tan. Ltd. Şti.**

Kazım Karabekir Cad. 95/60 İskitler- ANKARA

Tel: 0 312 341 59 94 / 384 03 04

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi muhabirleri:

Suat UYANIK : Ağın

Ahmet SAMUR : İstanbul

Ön Kapak : Mutaf Necati - 1990 (Keçi kılından hayvan
çulu dokuyan kimse - zanaatkâr)

Fotoğraf : Erdal YAZICI

SAYFA

İÇİNDEKİLER

3-4	Osmanlı'dan Cumhuriyete Doç. Dr. Hüner TUNCER
5	Emeğin Kutsal Işığı Adnan BİNYAZAR
6	Cumhuriyet (Şiir) Mehmet Bozkurt ESENYEL
7-9	Ağın ve Ağınlı Olmak Osman KAPUSUZ
10	Kayıp Ağacı (Şiir) Ali Rıza GENÇOSMANOĞLU
10	Tövbeler Olsun (Şiir) Ahmet SAMUR
11	Çinli Eğitimcilerin Atatürk Hayranlığı Prof. Dr. M. Feyzi ÖZ
12-14	Türkçemiz Üstüne Nihat ASYALI
15-17	Işığı Yanan Evler Şerif AYDEMİR
17	Unutulmuş Sevgilere (Şiir) Fatma Yaşar ÇAKAR
18-20	Küllü Yazılar'da Bir Sevda Türküsü Hasan Güner GÜLER
20	Nerede? (Şiir) Muharrem YILMAZ
21-22	Çocuğunuzu Yeni Kardeşe Hazırlarken Duygu Çataltaş ÇALIŞIR
23	Adalet Sisteminin Gerçek Sorunları Av. Tan YILDIRIM
24	Hazan Yeli (Şiir) Dr. Galip UZUNCA
25	Sessiz Katil! Dr. Çetin YILMAZ
26	Türkülerimiz: Bu Dere Türküsü Av. Fikret MEMİŞOĞLU Resim: M. Cengiz ÖZAN
27	Çocuk Köşesi: Atam (Şiir) Sude YALÇIN Birlik Noktası (Şiir) Dilan ERSÖZ
28	Yazarlarımızı Tanıyalım
29	Fıkralar Remzi OĞUZ
30	Ağın Kaymakamlığı'na Erol Tanrıkulu Atandı
30	Haberler
31-32	Doğumlar-Evlenmeler-Ölümler

OSMANLI'DAN CUMHURİYETE

Doç. Dr. Hüner TUNCER

Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünden sonra Türkiye'de iktidara gelen çeşitli hükümetler, ne yazık ki, zaman zaman bu büyük insanın değerinin yeterince ayırdına varamamış ve O'nu arka plana itmek yolunda çaba harcamışlardır! Şu kesin olarak bilinmelidir ki, Atatürk'ümüzün düşüncelerini ve ilkelerini yürekten benimsemiş olanların sayısı oldukça fazladır. Ülkemizde ve zaman zaman iktidarlarca yapılan baskılara ve göz korkutmalarına karşın; Atatürkçü aydınlar, hiçbir zaman O'nun isminin kötüye kullanılmasına izin vermeyecek ve O'nun devrimlerine ters düşen düşüncelerin uygulamaya konulmasına izin vermeyecektir!

Bugünlerde ülkemizde, “Yeni Osmanlılar” ismi altında bazı “sözde” aydınlarımızın, Osmanlı dönemini abartılı bir biçimde yücelttiğine ve adeta Cumhuriyet yönetimini küçümsediğine tanık olmanız. Osmanlı İmparatorluğu, pek tabii ki, kuruluş ve gelişme dönemlerinde büyük bir imparatorluğun tüm niteliklerine sahip olmuş, eline geçirdiği toprakları hakça bir düzen çerçevesinde yönetmesini bilmişti. Ancak, şu gerçek de göz ardı edilmemelidir ki, özellikle 19. yüzyılın ikinci yarısında, Osmanlı'nın çöküş süreci giderek ivme kazanmış; Osmanlı'ya Büyük Güçlerce (İngiltere, Fransa, Rusya ve Avusturya-Macaristan) takılan **“Hasta Adam”** ismi iyice benimsenmiş; Osmanlı İmparatorluğu, Balkanlar'daki topraklarını teker teker yitirmiş ve Avrupalı Büyük Güçlerin adeta bir oyuncağı haline gelmişti.

19. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı'yı yöneten padişahlar, devletin dış politikasını yürütürken, öncelikle Büyük Güçlerin görüşlerini göz önüne almışlar ve bunlara ters düş-

meyen kararlar vermek zorunda kalmışlardır. Avrupalı devletler, Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışmaktan hiç çekinmemişler ve Osmanlı'nın Hristiyan uyruklarını korumak bahanesiyle, Osmanlı'yı yönetir duruma gelmişlerdir.^(*) **Abdülmecit** (1839-1861), **Abdülaziz** (1861-1876) ve **II. Abdülhamit** (1876-1909) gibi padişahlar, Avrupalı devletlerin buyrukları doğrultusunda reformları yapmak ve uygulamak durumuyla karşı karşıya kalmışlar; ancak, bu padişahlardan hiçbiri bu duruma başkaldırmak cesaretini gösterememiştir. Niçin? Çünkü siyasal, askeri, ekonomik ve mali alanlarda bağımsızlıklarını yitiren devletler, kendilerinden bu alanlarda güçlü olan devletlerin karşılarında boyun eğmek ve onların buyrukları doğrultusunda hareket etmek zorundadırlar. Osmanlı Devleti de, işte 19. yüzyılın ikinci yarısında bu duruma düşmüştü.

Bu gidişata kim karşı çıkmış; Türk'ü yönetmek isteyen, onu kendi denetimleri altına almak isteyen yabancı güçlere kim ‘dur’ demiştir?.. 1881 yılında, Türk toprakları üzerinde bir güneş gibi doğan ve eylemleriyle bütün dünyayı büyük bir şaşkınlığa düşüren **Mustafa Kemal Atatürk!**

Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda tarihe karışan Osmanlı Devleti'nin yerine, 29 Ekim 1923'te çağdaş Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kuran, büyük önderimiz Atatürk olmuştur. Türkiye'miz, bugün Atatürk'ümüzün yaşama geçirmiş olduğu devrimler çerçevesinde yönetilmektedir ve bu, böyle de devam edecektir. Ülkemizi yöneten bazı yöneticilerin ve bazı aydınların bu görüşte olmadıklarına dehşetle tanık oluyorum ve zaman zaman büyük bir korkuya kapılıyorum. Ancak, Atatürk'ümüzün düşünceleriyle yetiş-

tirilmiş olduğumdan ötürü, bu korkularım kısa süreli oluyor, çünkü şundan yüzde yüz eminim ki, tarih hiçbir zaman geriye döndürülemez ve tarihte devletimizin düşmüş olduğu yanlışlar hiçbir zaman tekrarlanamaz!

Biz, Atatürk'ün çocuklarının önünde, O'nun gibi bir liderimiz hâlâ düşünceleri ve görüşleriyle capcanlı olarak durmakta. Bizlerin bugün bağımsız ve özgür kişiler olarak yaşamlarımızı sürdürmemize neden olan bu kişiyi göz ardı edebilir miyiz, o büyük insana sırtımızı dönebilir miyiz, böyle bir vefasızlık örneği sergileyebilir miyiz?..

Atatürk'ün olağanüstü niteliklere sahip bir insan olduğunu, O'nun bir dâhi olduğunu kimsenin aklından çıkarmaması gerekir. **Devletimizin, yabancı devletlerin buyrukları doğrultusunda değil, Atatürk'ün ilkeleri doğrultusunda politikalar izlemesini gerçekleştirmeliyiz.** Bu konuda ülke yönetiminde yeterince deneyim ve bilgi sahibi olmayan hükümetleri uyarmak, bizlerin başlıca görevi olmalıdır. Aksi takdirde, Atatürk'ümüze layık insanlar olamayız ve bütün yaşamımızı utanç içinde geçirmek zorunda kalırız.

Atatürk'ün düşüncelerini öncelikle kendimiz iyice öğrenmeli, irdelemeli ve daha sonra da bunları gençlerimize ve çocuklarımıza öğretmeliyiz! Ancak bu yoldan, Atatürkçü insanlar yetiştirebilir ve Atatürkçü olmayanların, ülkemizin yönetim kademelerine gelmelerini ve bilim dünyasında yer bulmalarını önleyebiliriz!

Şunu binlerce kez kendimize ve çevremizdekilere yinelememizde yarar var diye düşünüyorum: **Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni bağımsız ve özgür olarak yaşatmak istiyorsak eğer, o zaman devletimizin kurtuluş ve gelişme yolunun, ancak Atatürkçülük olduğunu benimsememiz ve bunu başkalarına da benimsetmemiz gerekir!**

(*) *Kırım Savaşı'nın sonunda 1856 yılında imzalanan Paris Barış Antlaşması uyarınca; Avrupalı Büyük Güçler, ancak Osmanlı Devleti'nin gayrimüslim uyruklarına Müslüman uyruklarıyla eşit haklar tanımalarının karşılığında, Osmanlı'yı Avrupalı devletler topluluğunun eşit bir üyesi olarak kabul edebileceklerdi.*

Değerli Okurlarımız,

Gelecek kuşaklara en büyük kültür mirası olarak bırakacağımız,

AĞIN DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ'nin

2009 yılı abone başışı 30 TL'dir.

Bilindiği gibi, Dergimiz yalnızca abone başışlarıyla yaşamını sürdürmektedir.

Bu durum dikkate alınarak, geçmiş yıllara ait abone başışlarını hâlâ yatıramamış olan okurlarımızın,

eski ödentileri ile birlikte yeni abone başışlarını

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nin 101843 no.lu

Posta Çeki hesabına yatırmalarını önemle rica ederiz.

EMEĞİN KUTSAL IŞIĞI

Adnan BİNYAZAR

Köy Enstitülerinin kapatılması eğitimin yozlaşmasına yol açtı. Köyden kente göç ise, ülkemizde tarımsal üretimin kökünü kuruttu.

Amaçlarını din tacirliği temeline oturtan partiler bu ortamda doğmuş, iktidarı ele geçirmişlerdir.

Kişiliklerini belli çıkarlara teslim etmişlerse, az çok mürekkep yalamışlar, oyunu din bezirgânlarına vermez. Köyden kente taşınanların dinci iktidarlara nasıl oy deposu olduğu bugün daha iyi anlaşılıyor.

Bugün, kente göçenlere, önüne gökdelen burçlarının dikildiği kentlerin varoşlarında bir köle hayatı yaşatılıyor. Geleceği her yönden karartılmış bu topluluklar, göçtükleri yerde kendilerini değiştirmeyi bilemeyince, ne yazık ki, oylarını üç beş kuruşluk sadakaya mahkûm etmişlerdir.

Üç günümü geçirdiğim Doğu'nun kıraç tarlalarına bakarken bunları düşündüm. Anamın doğduğu Ağın'a her gidişimde bademlerin tutmadığından, üzümlerin dalında kurduğundan söz edilirdi. Oysa Ağın'ın, hele de ilçenin kuzeyine düşen Akpınar Mahallesi'nin yeşili, rengini sanki cennetten almıştı. Ağaçların gölgelediği tarlalarda yetişen sebzeler, meyveler nasıl suluydu, nasıl diriye!..

Bu gidişimde gördüm; Akpınar'da eski günlerin o çıldırtıcı yeşilinin yerini ölgün sarılıklar almış, tarlaları adam boyunu aşan pıtraklı otlar sarmış...

Toprakla içli dışlı olanlara, doğa'nın ölümlü öbür ölümünden ağır gelir.

Her karanlığın aydınlığı var; son günümü, ilçenin güneyinde Keban Barajı'na dil gibi uzanan Enerle'de geçirdim. Kimi yerler bomboştu. Kimi yerlere de, Nâzım'ın deyimiyle, başını göğe bir kısrağ başı gibi uzatan nar ağaçları, üzüm bağları dikilmişti.

İnsan eli değmeyen yerde üretim olmaz. O da yetmez, insan, beyninin ışığını da akıtacak elini deşdirdiği işe...

Alaattin Yazıcı, dili yürüyüşünden, yürüyüşü dilinden hızlı bir inşaat mühendisi. Arkadaşı Faruk Doğan'la; aralarına Ahmet Ayhan'ı da almışlar; baba mirası toprak bilgisiy-le başlamışlar çalışmaya.

Alaattin ne herkesle içli dışlı, ne fazla mesafeli, ne gösteriş düşkünü; karşılaşır karşılaşmaz, dört beş yıldır elini üzerinden eksik etmeden yetiştirdiği narları, üzüm bağlarını göstermek istediğini söyledi bana. Israrcı olmadı, ama görmemi istediğini, coşkusu yansıtırıyordu. Sonunda, kardeşlerim Ersan'la Gürhan, ressam Zafer Gençaydın, bizi arabasına bindirip, o emek harikası bağına götürdü.

Bağ deyince, eskinin yaprak yığıntılarını kuruyordum düşlemimde. Meğer dünya nasıl değişiyorsa, sulamanın önem taşıdığı bağ yetiştirmenin yöntemi de değişmişti.

200 dönümlük bir arazi getirin gözünüzün önüne. Bir yanda sıra sıra narlar, bir yanda üzüm bağları. Onların arasında uzanan esnek borulardan sürekli damlalar düşüyor ağaçların dibine. Nasıl bir teknikse bu; sanki ağaçlar sulanmıyor, bir çocuk biberondan su somuruyor...

İlçe bağlarında üzümler daha koruk çağındayken, onun yetiştirdiği teveklerden kapkara salkımlar sarkıyor. Salkımları özenle koparan Alaattin'in yüzünden yansıyan emeğin kutsal ışığını o anda gördüm.

İnsanın ele aldığı işi eşsiz kılmasından büyük mutluluk yoktur. O artık bedensel bir varlık değildir, oluşumunu kendi varlığıyla kurmayı bilmiş has insandır.

Onların varlığıyla, 2 bin nüfuslu Ağın'ın iyi şarap üretilen bir yer olması yakındır...

CUMHURİYET

Mehmet Bozkurt ESENYEL

Sen benim dünyamsın Cumhuriyet,
Sende ulusal mutluluk
Sende sonsuz hürriyet,
Seninle yüceldi devlet
Seninle vardır millet ilelebet.
Seninle yaşamalı evren,
Seni yazmalı ozanlar mısralarında,
Seni söylemeli bütün şarkılar,
Seni bestelemeli piyanolar tuşlarında.
Lacivert akşamlarda
Söylenirken istiklal marşım
Sen dolmalısın içime hüznün hüznün,
Doğmalı her sabah yurduma
Güneşlerce yüzün.
Seni konuşmalı milyonlarca insan
Kendi dillerinde,
Kendi bayrakları altında.
Sen oturmalısın tüm dünyada
Ulusların tahtında.
Seni taşımalı askerler
Bayrak bayrak ellerinde,
Sen açmalısın baharın güllerinde,
Sen süslemelisin çocukların rüyalarını,
Seni düşünerek sevmeli
İnsanlar yarını.

Senin gözlerinden doğmalı renkler,
Seni kıskanmalı çiçekler,
Senin şarkını söylemeli
Hudutları beklerken askerler.

Sensin Atamdan kalan
En büyük miras,
Seni içmeli çöldeki insanlar tas tas.
Atatürk'le var olduk, seninle yaşıyoruz,
50 milyon seninle bütünleşmiş
Hazırolda bekleyen, çelikleşmiş bir orduyuz...
Atatürk'üm sana şükran
Seninle dopdoluyum
Atatürk demek, cumhuriyet demek.
Türk demek, hürriyet demek.
Cumhuriyet, cumhuriyet, cumhuriyet
Seninle koyun koyuna yaşayacak
Bu millet, sonsuza dek.

AĞIN VE AĞINLI OLMAK

Osman KAPUSUZ

Çocukluğun, ilk gençliğimizin anıları, bel-
leğimizde hâlâ sıcak ve canlı kalıyor.

Haftada bir gün (sanırım çarşambaydı, sonra iki gün oldu), posta arabası gelirdi Ağın'a. Posta arabası, Gencağa ağabeyin dükkânını biraz geçip, Cemal Dayı (Halk Pazarı) ile Şemsettin Korkmaz'ın dükkânının önünde dururdu. Arkadan gelen toz bulutu arabayı önce bir sarıp sarmalar, bir süre sonra da, elbette bir yerlere izini bırakarak, sanki hiç olmamış gibi kaybolup giderdi. O sırada çınar altındaki Recep Dayı'nın kahvesinde oturanlar, hem bir görev gibi hem de meraktan, başlarını çevirip inenlere bakardı. Gelenlerin bekleneni varsa zaten arabanın yanında dururdu. Diğerleri bakıp tanıdıkları varsa yakınlığına ya da gelenin konumuna göre ya kalkıp karşılayıcı durur veya yanlarından geçerken ayağa kalkıp, "Hoş geldin" derdi.

O günlerde, gelenlerden okumuş olan varsa daha çok saygı görürdü. Bir de devlette önemli görevlerde bulunanlar. Herkes herkesi tanırdı ve gelen, zaten bir iki gün içinde Ağın'daki herkesi görür, klasik laflama yapılırdı, "Hoş geldin. Ne zaman geldin? Ne zaman gideceksin?"

Biz çocuklar için Ağın'daki her büyük, bizim abimiz veya amcamızdı. Onların üzerimizde sevgiyle karışık otoritesi vardı. Babamızın daha ileri ahbabları bize de yakın gelir, onlar da bize daha fazla yakınlık gösterirdi. Her davranışımıza bu saygı, sevgi yön verirdi. Yanlış yapmazdık. Neden bilmiyorum Kâtip Hasan Amca, mahallede benim en çekindiğim büyüğümdü.

Yaptığımız çocukça yaramazlıklar, hoşgörüyle karşılanır, hatta çoğunlukla yüzümüze bile gelmezdi. Kapı komşumuz Kazım Dayı'nın, eski ilkokulun altındaki duvarı tahta,

üstü teneke olan tuvalete neredeyse her girdiğinde, çıkana kadar, duvarını ve damını üç beş çocuk taş yağmuruna tutmamızı, büyük bir hoşgörüyle karşılayıp, olumsuz hiçbir tepki göstermeyişi, bize hep sevecenlikle yaklaşmasını nasıl unutabilirim.

Posta arabasından inişi sırasında daha çok saygı gören insanlar, bizim için örnekti: Demek ki saygı duyulan biri olmak için okumak ve Ağın dışına çıkmak gerekirdi. Zaten orada kalıp da ne yapılabilirdi ki? İş yok, aş yok, ümit yoktu; kurtuluş "dışarı"daydı.

Büyüklerimiz, okuyup yazalım, hayatlarımızı kurtaralım diye, gençliklerimizin baharında bizleri bir yerlere gönderme tercihinde bulundu. Gittik ve çoğumuz, gittiğimiz yerde kaldık. Oralarda kendimize, köklerimizden uzakta bir yaşam kurmaya, mutlu olmaya, çevremize mutluluk vermeye çalıştık ve sonuçta ne Ağın'dan ayrı kalabildik ne de Ağınlılardan kopabildik.

1964 yılından sonra benim Ağın'a gidişlerim, öğrenciliğim sırasındaki tatillerle, daha sonraki kısa ana-baba ziyaretlerinden pek öteye geçmedi. En uzun, askerlik dönüşüne denk geldi; babam istedi, sekiz ay kaldım. Gürhan Gündüz'le beraber Ağın'ın ilk fotoğraf dükkânı, Foto Ortak'ı açtık. Kapısı, kasası (tahta çekmece) açık, gençlerin ve çocukların mutlaka her gün uğradığı, çok güzel fotoğrafların çekildiği, vitrinine (pencere) Ağın'da herkesin sevdiklerinin (Deli Hakkı, Deli Osman, Deli Mehmet gibi) fotoğraflarının asıldığı bir gençlik-çocukluk kolektifiydi. O günlerden, hoş anılar dışında ciddi bir negatif arşivimiz hâlâ duruyor.

Benim için Ağınlı olmak, Ağın'da yaşamak anlamına gelmiyor. Yıllardır bu koca kentte (İstanbul) yaşamama rağmen, Ağın'da

aldığım kültürün temeli asla değişmedi. Kentte yaşamının gereklerine kolay uyum sağlayıp kentlilik bilincine erişmem de bu temelin sağlamlığı sonucudur. Derler ki, “İnsan eğitimin hasını aileden alır. Öğretimin temeli de ilkokuldur. Öğrenmeyi orada öğrenen kişi, daha sonra her yerde her şeyi kolay öğrenir.” Ağın, kişiliğimizin sağlamlaşıp kemikleşmesinde olmazsa olmaz bir yere sahiptir.

İşte bu yüzden bugün, hemşerim olmayan çok geniş bir dost çevrem var, ama pek çok Ağınlı dostumdan da vazgeçmiş değilim. Üstelik de kentli olmak, “hemşericilikle” bağdaşmaz kuralına rağmen. Kent, kopup geldiğimiz yerlere göre yenidir. Kucağını açtığı herkesten, alışkanlıklarını terk edip kendisine ait olmasını ister ve bekler. Oysa insan, yüzyılların birikiminden süzülen geleneklerden ve yarattığı alışkanlıklardan bir çırpıda kurtulamaz. Aksine, içine itildiği, yuvarlandığı çatışma durumundan kendini korumanın kolay yolu, o alışkanlıklara sıkıca sarılıp sahip çıkmaktır.

Ağın’da, kendi kabuğumuzda yaşarken, bu alışkanlıklarımıza ve onları şekillendiren kurallar bütününe körü körüne sahip çıkmanın tutuculuk olduğunu da bilmiyorduk.

Kendi dar dünyalarından çıkıp gelmiş insanların bir araya toplandığı, kendine özgü kuralları ve başka dünyalarla sürekli ilişki içindeki kent, yaşama kültürüyle gözümüzü açtı, ufukumuzu genişletti ve bizi yeni bir şekle soktu. Bu süreç elbette sancılı oldu. Yemeğinden giyim kuşamına, konuşmasından insanlarla ilişkilere kadar birçok alanda sorunlar yaşadık. Kimimiz büyük kentin zalim koşullarına boyun eğdi, tutunamadı ve geri döndü. Kimimiz belki daha azimli ve donanımlıydı, şansı da yaver gitti ve kentte kendine bir yer edindi.

Var olmak için, aş, iş ve daha çok kültür edinmek için gittiğimiz büyük kentlerde, yaşam hiç de kolay değildi. Çocukluğumuzun, ilk gençliğimizin masumane sorunları, yemek yeme biçimimizden oturup kalkmaya, kültürel alışkanlıklarımız, bulunduğumuz kentin

kültürel alışkanlıklarıyla örtüşmeyince, katlanarak büyüdü. Zaten uyum sağlamakta güçlük çektiğimiz eğitim sorunlarımızın çözümlemesiyle devam etti.

1950-60’ların Türkiye’sinde yoksulluğun yaygınlığı, o zamanların “sınıfsız, tabakasız kaynaşmış bir kitleyiz” sloganını neredeyse haklı çıkartacak kadar, toplumdaki sınıf farklılıklarını perdeliyordu. Eğitim alanında ise eşitsizlik, deyim yerindeyse, kabak gibi ortaya çıkıyordu. Örneğin, ortaokulda hiç yabancı dil öğrenimi görmeden Ankara’ya lise öğrenimi görmeye gelen bir delikanlının okuldaki başarı şansını varın düşünün.

Çevremizi kuşatan fiziki koşulların bütün olumsuzluklarına rağmen, esas olarak yılmadığımız, yaşamın bir ucundan tutarak hem büyük şehrin dışlilerinde ufalanmayıp var olmayı hem de Ağınlı kalabilmeyi başardığımız bir gerçek. Geriye dönüp baktığımda, benim kuşağımın gençlerinin toplumsal varlığını birey olma özelliğiyle harmanlaması, birini ötekine kurban etmemesi, iki faktöre dayanıyor.

Birincisi, bizim kuşağın en büyük şansı, bilinçlenme döneminin 1960’lı yıllara denk gelmesiydi.

1960’lar, teknolojik ilerlemede insanın Ay’a ayak basmasından kalp nakline kadar, o zamana dek ancak sınırlı sayıda insanın hayalini süsleyen olayların gerçeklik kazandığı, insanlığın atılım yıllarıydı. Maddi hayattaki bu gelişmeler, insan zekâsının düşünce üretme ve bu düşünceleri hayata geçirme eyleminin de motor gücüydü. Ya da tersi, insan, düşünmesinin önündeki engelleri aşabildiği için Ay’a da ayak basmış, olmazları mümkün kılmıştı. Dünya ve insanlık, Rönesans’tan sonra ikinci bir silkiniş içinde gibiydi. Bu genel atmosfer, yerel/ulusal varlık olarak bizlerin, bizim kuşağın gençlerinin, evrensel düşünceye eklemlenmesini kolaylaştırıyordu. Mutluyduk.

Her şeye rağmen, bizi ayakta tutan ikinci faktör, Ağınlı olmaktı. Peki, bu ne anlama geliyor?

Her ne kadar bir kasaba olarak görülse de Ağın, bütün tarihi boyunca başta Ermeniler olmak üzere farklı kültürleri bir arada tutan, yan yana, iç içe yaşamayı kültüre dönüştürmüş bir yerdi. Acı, tatlı birçok olaya mizahi hoşgörü penceresinden bakmamızın becerisi ve üstünlüğünün bu birlikteliklerden geldiği kanısındayım.

Komşuluk-hemşerilik ilişkisinde insanlar, birbirlerinden çok farklı düşünce yapısında bile olsa “yarın yüz yüze bakacağız” duygusuyla farklılıkları değil ortak noktaları öne çıkarır. Bu tutum da “komşu komşunun külüne muhtaçtır” sözünde saklı, ortak bir geçmiş vardır. Çünkü birbirinden dil, inanç ve gelenek-görenek bakımından farklı insanları, hele hele yüzyıllardır bir arada yaşamaya iten, zor değil dayanışma ve paylaşma bilinç ve duygusudur. Bize dışarıda, Ağın’ın dışında, “Ağınlıyım” dedirten de, dedelerimizden, babalarımızdan farkında olmadan aldığımız miras da buydu.

Bugün geldiğimiz noktada, yirmi birinci yüzyılın başında, bu kadar iyimser konuşmak kolay değil. Birçok şey değişti. “Değişmeyen tek şey değişimdir” sözü doğrudur, ama değişim ne tapınılacak bir şeydir ne de her değişimin yönü iyiye, güzele, doğrudur. Aksini savunmak aldatmaca; buna inanmak da safdilliktir.

Değişiyoruz, evet... Ama toplumsal özelliklerimiz, kültürümüzü yok sayarcasına önümüze sürülen Batı (veya Arap) taklidi örneklerle karşı karşıyayız. Biz bir yandan kır-kent ayrımını ortadan kaldırmayı, hiç olmazsa aradaki farkı azaltmayı, bunun için yol ve yöntemler geliştirmeyi düşünürken, dilinden giyimine, davranış biçiminden aile yaşamına kadar, neredeyse tüm yaşamı özentiyeye dayalı bir modelle uğraşmak zorunda kalıyoruz.

Kimliğimizden arındıramadığımız göçerliğimiz, bize sunulan her yeniyi faydacı açıdan değerlendirip derinlemesine sorgulamadan benimsememize yol açıyor. Giderek hızla köksüzleşiyoruz. Kısa vadeli planlar üzerine kuru-

lu yaşama alışkanlığımız, bugünkü genel politik ortamın belirlenmesinde de etkili oluyor.

Oysa bizleri biz yapan toplumsal değerlerimiz çağdaş çizgilerle örtüştüğü zaman ileriye ve güzele gidebiliyor.

Bir akşam eve giderken, sokakta 5-6 çocuk yola kale yerine taş koymuş, top oynuyorlardı. Ben geçerken biri kaleye şut attı. Goldü, değildi diye kavgaya tutuştular. Bir büyük olarak bana döndüler. Beklemediğim bir andı ve ağzımdan “taş üstü” lafı çıktı. Çocukluğumun bu sözünü en az kırk yıldır duymamıştım, okumamıştım. Çocukluğumdan belleğimde kalan kelime daha bugün duymuşum gibi dilime gelivermişti. Birçok davranışımıza bugün bile çocukluğumuzda aldığımız eğitim yön veriyor. Bir anda aldığımız temel eğitim davranışımızda bugün bile etkili oluyor. Çevremdeki birçok insana göre daha hoşgörülüyüm, olaylara mizahi hoşgörüyle yaklaşıyorum. Bazı fıkra ve anıları çocukluğumdan örnekliyorum.

Bu çocukluğumuzda aldığımız eğitimin sonucu, Ağınlı olmanın sonucu. Bugünkü hayvan sevgimi, daha çocukken, vurduğum kırakıralara acıyarak ve ağlamaklı şekilde, “Bu hayvanların sana ne zararı vardı, öldürmenin sana ne faydası oldu?” diyen Purutçu Dayı’nın sözünün etkisi olduğunu nasıl yadsırım. Nasıl yadsırım bugünkü hoşgörümde ailemin dışında Kazım Dayı’nın davranışının etkisinin olduğunu. Çevremdeki çocukluk arkadaşlarımdan tümünün de böyle olduğunu gözlemliyorum.

Kendi adıma, kişisel yeterliliğime rağmen, iyi ki Ağın’dan göçtük demeye doğrusu dilim varmıyor. Ancak yine de her şeye rağmen gururla söyleyebilirim ki, Ağınlı olmamız, temel kültür anlamında, tanıdığım herkes için, temel ve fark yaratıcılık özelliğini koruyor. Her şey bir yana, asgari bile olsa, aramızdaki diyalog sürüyor. Bu da hiç şüphesiz, öğündüğümüz ve koruduğumuz temel kültürümüz ve onun bugün bile akılcı, hoşgörülü ve çağdaş niteliklerinden kaynaklanıyor.

KAYISI AĞACI

Ali Rıza GENÇOSMANOĞLU

Kayısı ağacıyım,
Herkesin baş tacıyım.
Her dertlinin devası,
Bir lokman ilacıyım.

Meyvem hem taze,
Hem de güneş kurusu,
Hazmı kolaylaştırır,
Koymaz asit sancısı.

Mutfakta da kralım,
Türlüdür tatlılarım.
Marifetli ellerin,
Sofrasında ben varım.

Beni çokça üretsen
Çok büyük nimetim ben.
Hem kârlı, hem sağlıklı
Güçlü olmak istersen.

TÖVBELER OLSUN!

Ahmet SAMUR

Tövbe, tövbe, tövbe, tövbeler olsun
Bir daha sevmeye tövbeler olsun!
Boş kalsın yüreğim sevgisiz kalsın
Bir daha sevmeye tövbeler olsun!

Adını andıkça coşacak kadar
Ardından yıllarca koşacak kadar
Bir günde bin defa ölecek kadar
Bir daha sevmeye tövbeler olsun!

Başımı taşlara vuracak kadar
Allah'a hesaplar soracak kadar
Deli gömleğine girecek kadar
Bir daha sevmeye tövbeler olsun!

Dünya âleminden, ruh âleminden
Ödünler vermişken kendi kendimden
Farkım kalmadı bak aşk yetiminden
Bir daha sevmeye tövbeler olsun!

ÇİNLİ EĞİTİMCİLERİN ATATÜRK HAYRANLIĞI

Prof. Dr. M. Feyzi ÖZ

İlk okuma-yazma öğretimi, çok önemli ve heyecan duyulan bir çalışma alanıdır. Bu konuda, yurt dışında ve yurt içinde yaşamış olduğum bazı güzel anılardan duymuş olduğum heyecanı ve gururu, değerli okuyucularımla paylaşmak istedim.

Bu anılardan birisini de, ülkemizden çok uzaktaki bir ülkede, Çin’de yaşadım. UNESCO Türkiye Temsilcisi olarak beş yıl süreyle “Asya ve Okyanus Ülkeleri Millî Eğitim Bakanları Eğitim Komitesi Üyeliği” görevinde bulundum. Bu komitenin görevi, Asya ve Okyanus ülkelerini ziyaret ederek, bu ülkelere hem bilimsel hem de ekonomik yönden yardımcı olmak; destek sağlamaktı. Bu amaçla Çin’i ziyaret ettik. Köy ve kentleri dolaşarak incelemelerde bulunduk.

İncelemelerimiz sırasında Çin’in 6500 harfinin (karakterinin) olduğunu öğrendik. İlk okuma-yazmayı ise ancak altı yılda öğrenebiliyorlardı. İlköğretim okullarında çocukların ve halk dershanelerinde yetişkinlerin, okuma-yazma öğrenmede büyük güçlük çektiğini gördük.

Türkiye’de 1981 yılında başlayan 5. Okuma-yazma seferberliğinde dünya birincisi olmuştuk. Bu seferberlikte kullanılan kitap “İş ve Hayat İçerisinde Yetişkinler Alfabetesi” ile ilk defa olmak üzere okuma-yazma hizmetine giren TV dizilerinin (TV okulunun) senaryoları, tarafımdan hazırlanmıştı. Birleşmiş Milletler UNESCO teşkilatı, geliştirmekte olan diğer ülkelere de Türkiye’nin deneyimlerinden yararlanmalarını önermişti. Bu amaçla Asya ve Okyanus ülkelerinde bildiriler sunuyor, konuşmalar yapıyordum. Çin’de de bir bildiri sunduktan ve incelemelerimizi tamamladıktan sonra, Pekin’de bir değerlendirme toplantısı yaptık. Bu toplantıda Çin eğitimcileri ile birlikte, diğer ülkelere gelen eğitimciler de bulunuyordu. Toplantıdaki konuşmalar sırasında, Çin Millî Eğitim Bakanı, Türkiye’nin okuma-yazma alanındaki başarısını ve dünya birincisi oluşunu kutladıktan sonra, bana hitap ederek, “Biz Asya ülkeleriyiz. Birbirimizi daha iyi

anlarız. Çin’deki örgün ve yaygın eğitimi gezip incelediniz. Okuma-yazma alanında başarılı olmak için bizim de birinci, ikinci olmamız için ne önerirsiniz?” diye sordu.

Bu soruya memnun olduğumu ifade ile, “Sayın Bakan, biz hem Asyalı hem dost ülkeyiz. Bizde bir atasözü vardır. ‘Dost acı söyler’ deriz. Yani, gerçek ne ise acı da olsa onu söylemek iyi olur deriz. İncelememize göre, sizin bugünkü durumunuzla, dünya birincisi, ikincisi olmanız çok zor görünüyor. Çünkü biz 29 harfli bir alfabe ile dünya birincisi olduk. Siz 6500 harfle nasıl okur-yazarlık sorunuyla çözeceksiniz? Biz 29 harfle üç ayda okuma-yazma öğretiyoruz. Siz ise altı yılda okuma-yazma öğretiyorsunuz,” dedim. Bakan, biraz üzgün olarak, “O halde öneriniz nedir?” sorusunu yöneltince, “Türkiye’de olduğu gibi harf devrimi yapmaları gerektiğini” ifade ettiğimde bakan şöyle dedi, “Harf devrimine teşebbüs ettik. Hem de bunu, Mao döneminde eğitim ve kültür reformu sırasında yapmaya çalıştık. Ama halktan tepki ve direnme gelince frene basıp kaldık ve vazgeçtik. O yönde başarılı olamadık,” dedi.

Bunun üzerine şöyle dedim, “Atatürk’ün önderliğindeki harf devriminde bizim ülkemizde de güçlüklerle karşılaşıldı. Ancak Atatürk, bu güçlükler karşısında frene değil, gaza bastı ve bu güçlükleri aştık. Okuma-yazma oranını % 90’a yükselttik ve bu yıl da dünya birincisi olduk.”

Sağ tarafımdaki müsteşar olduğunu sandığım, ak saçlı, şişman bir zat, biraz da alçak bir sesle şöyle dedi, “Olağanüstü durumlarda frene değil de gaza basmak ve devrimler yapmak için bir Atatürk olmak gerekir,” dedi. Bu sözlerden derin mutluluk duydum. Daha sonraki çayda, bu zatın, Atatürk’le ilgili bir hayli incelemeleri bulunan, bir Atatürk hayranı olduğunu öğrendim. Bu toplantıdaki, görüşmelerimizi izleyen diğer eğitimciler de müsteşarın ifadelerine katıldıklarını, kendilerinin de Atatürk’e derin saygı ve hayranlık duyduklarını ifade ettiler.

TÜRKÇEMİZ ÜSTÜNE

Nihat ASYALI

(Geçen sayıdan devam)

Dilimizi Arapça, Farsça sözcüklerden arındırmak “dilimizi yoksullaştırmak” imiş... Mantiğa sığıyor mu bu söz şimdi...

Sizin kazançlı dükkânlarınız, hanlarınız var... Verimli bağlarınız, bahçeleriniz, tarlalarınız var... Ama, birileri gelmiş bütün bu mallarınızın üstüne oturmuş. Size de sadaka gibi birkaç kuruş kira ödüyor. Siz, türlü yollara başvuruyorsunuz, mahkemelere gidiyorsunuz. Sonunda o işgalci kişileri atıp mallarınızı kurtarıyorsunuz. Topraklarınızı, dükkânlarınızı kendiniz işletmeye başlıyorsunuz. Şimdi, birileri çıkıp, “O malları kendi eline aldın, yoksulluğa düştün!” diyebilir mi?

Başka kişilerin eline geçmiş olan o mal senin sayılabilir miydi? Sen asıl o zaman yoksuldun. Çünkü mallarını dilediğin gibi kullanma yetkisinden yoksundun. Neyse, örneklemeyi bırakıp esas konumuza dönelim.

Bir dili yoksullaştırmak, hem de yozlaştırmak o dile yabancı sözcükler, yabancı terimler doldurmakla olur. Dildeki yabancılıkları ayıkladıkça dil soluk alır, canlanır, giderek gelişip zenginleşir.

Dil Devriminden sonra dilimizin ne kadar yeterli, gelişmeye ne kadar elverişli, ne kadar güçlü ve varlıklı, ne kadar güzel bir dil olduğu ortaya çıkmıştır. Dilimizin bütün bu özellik ve niteliklerini, yazı dizimizin daha sonraki bölümlerinde daha etraflıca inceleyeceğiz. Kanıtlarıyla irdedeceğiz.

Türkler İslamiyeti kabul ettikten sonra üst sınıflar, okumuş yazmış takımı dilimize Arapçayı, Farsçayı soktular. Osmanlıca diye uydurma bir dil ortaya çıktı.

Bir an için bu durumu doğal kabul edelim. Hoş görelim... Çünkü insanlar benimsedikleri dinin, ister istemez dilinden de etkilenebi-

lirler. Kaldı ki, Türk halkı bu etkilenmeye bin yıldır direnmiş, öz diline sahip çıkmış ve öz dilini konuşmuş! Öz diliyle türküler, şiirler, öyküler, masallar yaratmış... Dilini yaşatarak korumuştur.

Türk dili, son yıllarda yeni bir saldırıyla karşı karşıya... Dilimiz bu kez, Amerikanca denen uyduruk bir İngilizcenin saldırısına uğradı. Hadi, diyelim ki, boyunduruğundan kurtulduğumuz o Arapça, Farsça dinimizle, tarihsel geçmişimizle ilgiliydi. Ya bu İngilizce neyin nesi? Dinimizle ilgisi yok. Gelenek-göreneklerimizle ilgisi yok... Komşumuzun dili değil... Kültürümüzle, tarihimizle ilgisi yok... Peki, bu uyduruk Amerikanca dilimize nasıl giriyor? Dilimizi böylesine bozmaya, yozlaştırmaya kalkabiliyor?

Prof. Sinanoğlu’ndan aktardığımız bilgilerle yukarıda biraz anlattığımız gibi “Dahili ve harici bedhahların” oyunları bu tuzağa düşmüşüz. Böyle bir duruma düşmemizin başka nedenleri de var... Başta kimi kurumların, kuruluşların ve kişilerin sorumsuzlukları, aymazlıkları olmak üzere halkımızın da bu konudaki duyarsızlığından, bilgisizliğinden, umursamazlığından söz etmek gerekiyor. Hükümetler, Belediyeler birinci derecede sorumlu olmakla birlikte onlar kadar sorumlu bir kurum var, o da Medya dedikleri Basın-Yayın kuruluşları, yani; gazeteler, dergiler, radyolar, televizyonlar... Çünkü bu kuruluşların halk üzerindeki etkisi tartışılmaz...Tarih boyunca türlü tehlikeleri atlatmış, bütün saldırıların üstesinden gelmiş olan dilimiz bu Amerikanca saldırısını da savuşturacaktır.

Halkımız, “seferberlik” denilen bütün olanaklarla karşı koyma girişimini başlatarak Amerikancaya karşı dilimizin yeniden kurtu-

luş savaşını kazanacaktır. Bundan hiç kuşku duymuyoruz.

Bu arada, insanların yabancı dil öğrenmelerine kimsenin karşı çıkmadığını da belirtmek isteriz.

Prof. Sinanoğlu'nun "Türk okullarında eğitim dilinin İngilizce yapılmasının bir sömürgeleştirme oyunu" olduğu yolundaki görüşünden söz etmiştik. Sinanoğlu; Türk okullarında eğitim dilinin İngilizce olmasına karşı çıkıyor. Yoksa gençlerin, yurttaşların İngilizce ya da herhangi bir yabancı dil öğrenmesine karşı çıkması kesinlikle söz konusu değil...

Bu konudaki söylediklerine kulak verelim... Prof. diyor ki:

"Tüm dünya ülkelerinde yabancı diller gece ya da yaz kurslarında, görsel-işitsel dil laboratuvarlarında, okullardaki ayrı yabancı dil derslerinde öğretilir ve gayet iyi sonuç alınır. Yabancı dil eğitimi yerine yabancı dille eğitim (yani eğitim dilinin yabancı bir dil örneğin İngilizce olması) bir ulusa yapılabilecek en büyük hainlik, en büyük alçaklık, bir insanlık suçu olan -kültürel soykırım- sayılır."

Prof. ayrıca şunları ekliyor:

"Bir milleti millet yapan dilidir. Yabancı dil öğrenmeyelim, demiyorum... Öğrenmesi gereken kişi, elbette ki gerekli gördüğü yabancı dili öğrenmelidir. Yabancı dil öğrenmek, ana dilini kullanamaz duruma düşmek değildir. Dili olmayınca insanların benlikleri olmaz. Birçok ülkenin devlet başkanları gittikleri ülkelerde ve toplantılarda İngilizce bildikleri halde kendi dilleri ile konuşurlar, bu bir hayasiet meselesidir. Dükkân, şirket, işyeri adlarını yabancı dilden koymak marifet değil aşâğılık duygusu, haysiyetsizlik belirtisidir."

Prof. Sinanoğlu'nun ana diline bağlılığı, ulusuna sevgisi ve özellikle öz benliğine saygısı nedeniyle dile getirdiği bu sözler oldukça sert söylenmişse de insan katılmadan edemiyor doğrusu.

İnsanın diline duyduğu sevgi, bağlılık, yurduna duyduğu sevgi, bağlılıkla eş anlamlıdır. Ulusuna, halkına duyduğu sevgi bağlılık gibidir. Diline saygısı, kendi öz benliğine duyduğu saygının bir göstergesidir.

Sözümüz kendine saygısı olanlardır...

Dilimize karşı gösterilen duyarsızlık, umursamazlık, sorumsuzluk yurdunu, ulusunu ve dolayısıyla ana dilini sevenlerin içini sızlatmıyor mu? İnsanda öfke ve isyan duyguları yaratmıyor mu?

Yine Prof. Sinanoğlu'nun şu yakınmasına katılıyoruz:

"Ti-Shirt dedikleri mintanlarla dolaşan gençler var. Öncelikle şunu belirtelim. Bu Ti-şört dedikleri, bildiğimiz gömlek. Hadi gömlek demeye, mintan demeye dilleri varmıyorsa, hiç değilse Te-gömlek ya da Te-mintan deseler, ona da razıyız. Her neyse... Ti-şörtlerin üzerinde çoğu açık saçık anlamlı İngilizce sözcükler yazılı. Amerikan, İngiliz... bayraklı olanlar var. Türk gençleri, bu bayraklı, İngilizce yazılı Ti-şörtleri sırtlarında taşıyıp ortalıkta dolaşıyorlar. Sinsi bir yöntemle İngilizce beyin yıkıyor. Amerikancılık propagandası yapılıyor. Üstelik, hem onların propagandası yapılıyor hem de onların mintanlarına para veriliyor. Nerde görülmüş üste para vererek birilerinin propagandasını yapmak!.."

Bu konuda daha birçok gülünç, acı örnekler verebiliriz.

Biz şimdi; baştan beri sözünü ettiğimiz ana dilimizin zenginliğine, gücüne, güzelliğine ilişkin birtakım bilgiler aktarmaya çalışalım.

Bu konuda çok değerli dil bilginlerimiz, dil uzmanlarımız var. Onların çok yararlı yapıtlarından dilimizi tanıma fırsatı elde edebiliriz.

Burada çoğunlukla Prof. Doğan Aksan'ın kitaplarından yararlanarak konumuzu aydınlatmaya çalışacağız.

Prof. Aksan'ın anlatımına göre, bir dilin söz varlığını; o dilin sözcükleri, deyimleri, terimle-

ri, atasözleri, kalıp sözleri vs. oluşturmaktadır. Sırası geldikçe bunlara örnekler verebiliriz.

Yine Prof. Aksan; Türkçenin söz varlığı bakımından zengin bir dil olduğunu, elli bin dolayında söz varlığına sahip bulunduğunu, öte yandan Osmanlı'dan bugüne kadar eski ve yeni kavramlara Türkçe karşılıklar bulunmaya çalışılsaydı bugün Türkçemizin yüz bini aşan söz varlığına sahip olabileceğini söylemektedir.

Dil Devrimi ile eski ve yeni kavramlara Türkçe karşılıklar bulma çalışmaları başarıyla sürdürülmekte, dilimizin zenginliği giderek ortaya çıkmakta ve artmaktadır.

Dil Devrimi, Türkçenin söz varlığına binlerce yeni öge kazandırmıştır.

Türkçe, türetme yeteneği çok yüksek bir dil olduğu için sözcük düzeyi bakımından zenginleşmeye pek elverişlidir. Buna bir örnek verecek olursak; Prof. Doğan Aksan'ın "Türkçenin Zenginlikleri, İncelikleri" adlı kitabında dile getirilen "gör" kökünden türemiş "görgü, görenek, görev, görünme, görüş..." vs. gibi tam yetmiş yedi sözcük türetildiğini, bu sayıya bileşik sözcükleri ve tamlamaları da katarsak yüzü aşkın sözcüğe ulaşılacağını söyleyebiliyoruz...

Türk dilinin bu türetme yeteneği çok önemlidir. Çünkü dilimizin zenginliğini sağlayan olanakların başında gelir. Türk dilinin türetme yeteneğinden yararlanılarak bu çok eski Osmanlıca sözcüklere tamlamalara Türkçe karşılıklar bulunmuştur. Ve bu öz Türkçe sözcükler dilimize yerleşerek bugün herkes tarafından kolaylıkla kullanılmaktadır. Şimdi, Prof. Aksan'ın "Türkçe'nin Söz Varlığı" adlı kitabından örnekler verelim.

Önce; bugün rahatça kullandığımız öz Türkçe sözcükleri söyleyelim, sonra da onların eski Osmanlıcasını görelim. Oldukça eğlenceli bulacaksınız.

Örneğin, bugün "önerme" diye kullandığımız sözcüğe eskiden ne diyorlarmış? "kazıy-ye." Bugün kullandığımız "saplantı" sözcüğü

eskiden neymiş? "fıkr-i sabit." Bugünkü "ölçüt" sözcüğü dün "tetabuk" imiş." Danıştay'ın eski adı "şura-ı devlet", Yargıtay'ın ki ise "mahkeme-i temyiz."

Gençlerimizin fizik derslerinde kullandıkları bugünkü terimlere bir bakalım... Bir de zavallı dedelerimizin gençliğinde öğrenmeye uğraştıkları eski Osmanlıca karşılıkları görelim... Bugünkü gençlerin "akışkan" dedikleri sözcük, dedelerimizin gençliğinde "seyyal", "gerilim: tevettür", "basınç: tazyik", "genlik: vüs'at", "çözelti: mahlul", "eriyik: mahlut", "damıtma: taktir" imiş.

Matematikte; "denklem: muadele", "çarpan: mazrup", "çarpılan: mazrubu'n fih", "eşitsizlik: gayr-i musavat", "üçgen: müselles", "açı: zaviye" imiş.

Biyolojiden de birkaç örnek alalım: "alyuvarlar: kureyve-i hamıs", "akyuvarlar: kureyve-i bayza", atardamar: şıryan", toplardamar: verid" imiş.

Coğrafyadan da birkaç örnek; "yeryüzü: sath-i arz", "yüzölçümü: mesaha-i arz."

Bu örnekleri Türkçenin zenginliğini gösteren pek küçük bir alıntı alarak sunduk. Dil Devriminden bu yana dilimize bunlar gibi sayısız sözcükler kazandırılmıştır.

Görüldüğü üzere, bugün o sözcükleri okuma yazması olmayan kimselere söylesek en azından yaklaşık bir anlam çıkarabilirler... Oysa ki; eskiden mahlul, mahlut, tevettür, kureyve-i hamra... falan filan diyen bir Osmanlı gencine köylümüz, "Sen ne diyorsun hemşerim... Hele bir doğru konuş!" diye çıkışsa haksız mı? Ki çıkışmaz, bizim köylü efendidir. İçinden "Allah yardımcısı olsun fukaranın!" der, belki.

Gerçekten de "fukara" imiş o Osmanlı adamı... Dil fukarası!..

Her neyse... Biz yine Türkçemize dönelim. Yazı dizimiz sürecektir.

Önümüzdeki sayıda tekrar buluşmak dileğiyle.

(Devam edecek)

İŞİĞİ YANAN EVLER

Şerif AYDEMİR

Bir yaz mevsimini, bir tatil dönemini gene geride bıraktık.

Ağın'da Onarlı Sefer diye biri vardı. Çalışkan bir adamdı. Bu benim işim değil demezdi, her işe koşulurdu. Daha çok pazar günleri kendine iş bulurdu da belki teselli için, belki tatil günü çalışmayı kanıksadığı için “fukaranın tatili mi olur” derdi.

Ben de fukaranın tatili olmaz diye düşünenlerdenim.

Öncelerden zihnime tutunmuş, ama zamanla rengi solmuş bir küçük hikâye bilirim. Nedense bu yıl tazelendi ve şimdi dilimde gezinip duruyor.

Ağının bağda bahçede çalışan “hizmekâr” ları (işçileri) hergün soluk almadan bel vuruyorlarmış. Yorgunluktan iyice tükenmişler. Kâhya efendi ağasına dert yanmış:

- Çok yoruldular, daha verim alamıyoruz, biraz dinlendirsek mi acaba?

Ağa, “olur” demiş. “Yarın ben onları dinlendiririm!”

Ertesi gün tarlaya, işçilerin başına gelmiş ağa.

Belleri toplayıp kazmaları tutuşturmuş ellerine.

- Haydi şimdi nöbet değişikliği yapalım. Yorulan kaslarınız dinlensin, biraz da öbürleri çalışsın.

Biz de, bir koca yılın yorgunluğu üstümüzde Ağın'a gittik. Ağın Haber Gazetesi'nin düzenlediği Kültür ve Sanat Şenliğine belki katkımız olur diye düşündük.

Yani, beli atıp kazmaya sarıldık.

Şu ağa-hizmekâr lafı kapanmadan Abdurrahim Karakoç'un bu ilişkiyi hicveden şiirin-

den aklımda kaldığı kadarıyla bir küçük alıntı yapayım istiyorum.

Hizmekâr (hizmetkâr, uşak) derki:

Ağam bana bir şalvar dikti

Çul ondan iyi

Ben ağama bir tarla sürdüm

Bor ondan iyi.

“Bor” sürülmemiş, hozan kalmış tarla demekmiş.

İşte, sözünü ettiğim şenliğe katkımız da “bor” derekesinde kaldı herhalde. Bizim sürdüğümüz tarladan ne umulur, iki çiziktirip döndük.

Şenliğin Ağın'a getirisi götürüsü nasıl hesaplanır bilemem. İleride, zamanın aynasına yansıyacakları hep birlikte görürüz.

Adnan Binyazar'ın Ağın'da konuşması önemliydi. İki saate yakın; dilinden dupduru dökülenlerle, kuşatıcı örneklemeleriyle ve bir bilge derinliğiyle aklımıza ve yüreğimize yepyeni dalgalar saldı.

Ağın'da ilk defa Ağın Kültürü konuşuldu. Konuya Zafer Gençaydın'la başlanmış olmasının anlamı ve önemi yeterince fark edildi sanıyorum. Füsun Üstel, Ahmet Buran ve Tahsin Öztürk yarınlarda neleri önceleyeceğimize kapı araladılar.

Akademisyen, gazeteci, sanatçı kimliğiyle çok sayıda insan uzak şehirlerden kalkıp Ağın'a geldiler. Nazif Gürdoğan, Metin Eriş, Emin Işık, Mehmet Nuri Yardım, Sadık Yalsızuçanlar, İsa Kocakaplan, Olcay Yazıcı, Bes-tami Yazgan, Yusuf Dursun, Emin Sezer, Ali Gemuhluoğlu, Mahmut Bıyıklı, Atilla Şahiner... Türk Halk Müziği sanatçıları Selahattin Alpay, Özlem Kızıldaş, Sabahat Aslan, Dün-

dar Yıldız, Kezban Arslan, Müslim Akdemir... Elazığ'dan Nazım Payam, Bedrettin Keleştimur, Şener Bulut...

Ayrıca, Ankara-Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Ahmet Deviren ve Yönetim Kurulu Üyesi Ömer (Hikmet) Öztürk ile Ağın Düşün ve Sanat Dergisi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Altan İlter'in katkılarıyla Ağın'ın demirbaş konuları bir daha genişletilerek masaya yatırıldı.

Benim yorum yapamayacaklarım ve değerlendirmesini zamana bıraktıklarım bunlar olabilir.

Ama apaçık gördüklerim var.

Bir yazımda; "Merak etmeyin, eğer ağaç kurumadıysa mutlaka baharı duyacaktır" demiştim.

Çok sevindim. Çünkü, ağacın kurumadığını gördüm. Göğsümü kabartarak ve gürül gürül ifade ediyorum ki Ağın'da dostlar ve IŞIĞI YANAN EVLER buldum.

Ara sıra babamdan işitirdim, derdi ki; "Dost dostun eğerlenmiş atıdır."

Ayrıca bu, "IşığI Yanan Evler" cümlesini biraz açayım, hikâyesini anlatayım istiyorum.

Hikâye Prof. Dr. Saffet Solak'ın. Ben kendilerini 1971 yılında tanıdım. Ege Üniversitesi Rektörüydü. Yanına eriştiğimizde serin ve ıslıtlı bir bahçeye girmiş gibi ferahlık duymuştum.

Saffet Solak şunları anlatıyor:

"Tıp Fakültesini yeni bitirmiş, pratisyen hekim olarak ilk görev yaptığım yere, Konya'ya bağlı bir beldenin sağlık ocağına gitmiştim. Gençtim, bekârdım. Küçük bir beldeydi gittiğim yer. İlk gece bir eve misafir olmuşum. Tren istasyonunun hemen yanında bir evdi.

Akşam yemeğinden sonra çaylarımız gelmiş, sohbetler edilmişti. Üzerimde yol yor-

gunluğu, geldiğim yeni yerin yabancılığı vardı. Saatler ilerliyor, ağır bir uyku beni içine çekiyordu. Ev sahibine bir şey de diyemiyordum. Bir müddet daha geçti, yine bir hareket yoktu. Evin büyüğü olan Hacıanneye sıkılarak:

- Anneciğim, sizin buralarda kaçta yatılıyor? dedim.

Hacıanne:

- Evladım treni bekliyoruz. Az sonra tren gelecek, onu bekliyoruz.

Merak ettim, tekrar sordum:

- Trenden sizin bir yakınınız mı inecek?

- Hayır evladım, beklediğimiz trende bir yakınımız yok. Ancak burası uzak bir yer. Trenden buraların yabancısı birileri inebilir. Bu saatte, yakınlarda ışığı yanan bir ev bulamazsa, sokakta kalır. Buraların yabancısı biri geldiğinde, "ışığı yanan bir ev" bulsun diye bekliyoruz.

Şimdi merak ediyorum, Konya Ovası'nda, ya da bir başka yerinde Türkiye'nin, trenden inen yabancılar için "ışığı yanan evler yerinde hâlâ duruyor mudur?"

Saffet Solak merak ededursun, işte; Faruk Doğan'ın, Gürol Korkmaz'ın, Gürhan Gündüz'ün, Mehmet Yandımata'nın, Nevzat Tunç'un, Kaşpınar'dan Mehmet Selçuk'un, Mehmet Küçük'ün, Ali (Soner) Öztürk'ün, Arif Lütfü Soylu'nun, Sabri Çavdar'ın, Bahadırılardan H. Mustafa Özer'in, Nihat Aladağlı'nın ve Mustafa Yentür'ün evleri Ağın'da ışığı yanan evlerdi. Işığını yakıp kapı önüne çıkan, misafir karşılamaya hazır daha ne kadar çok ev sahibi vardı. Bunu görmek, bu iklimde bulunmak, "ben de buradayım" diyen cömert ve gülyüzlü canların arasına katışmak nasıl haz veriyor insana.

Dede Korkut, "misafiri gelmeyen kara evler yıkılsa daha iyi" der.

Şükürler olsun, ben bu yaz Ağın'da yıkılası kara ev görmedim.

Kaymakam Soner Zeybek ve Belediye Başkanı Mustafa Yentür'ün bu şenlikte öne çıkmaları, önde durmalarını şükranla anıyorum.

Dursun Kara, Murat Baltacı ve Şeref Çakar'a gönül dolusu teşekkürler.

Nihat Yandımata, Sabri Çavdar, Abdullah Aktaş, Erhan Öztürk, Fatih Aydemir her işe Hızır gibi yetiştiler.

Hayri Abi'nin (Hayrettin Öztürk) dükkânı düğün evine döndü de gıkı çıkmadı.

Erkal Gençaydın Ağabey, güler yüzlü, tatlı dilli bir ev sahibiydi, başka ne diyebilirim.

Sıtkı İkinci'nin "size can gurban" deyişini unutmak mümkün mü?

Vecdi Öztürk ne kadar çok gayretliydi. Dişiyle tırnağıyla asıldı her işe.

Serhan Polat, bir kere daha yüreğini belli etti, bize 4 gününü bağışladı.

Ağın Unlu Mamülleri, Korkmazlar ve Orhanlar Ticareti zikretmesek vefasızlık olur.

Mehmet Yazıcı, Erhan Özçelik, Selahattin Özdil, Mehmet Çelik, Orhan Ercan, Müştak İkinci, Şemsettin Öztürk, Mesut Sarıoğlu, Ferhat Koçer, Sonay Yay koşup koşup geldiler.

İstanbul'dan başlayıp Ağın'a kadar bereketli ellerini uzatan Fikret Bircan, Asal Uçkunkaya, Akpınar'dan Mehmet Selçuk, Arapgir'den Vahap Güzel...

Bütün etkinliklerde olduğu gibi hiç şaşırmayan Didem Samur, Burcu Öztürk, Arzu Yılmaz.

Ve nihayet 5,5 yıldır rüya gibi bir yolculuğa birlikte çıktığımız arkadaşlarımız Lokman Öztürk, Rıfkı Öztürk ve Ahmet Samur...

Bilmiyorum ki, bütün bir Ağın'ı nasıl sayayım?

Meğer biz ne kadar çokmuşuz ve ne kadar çok insana teşekkür borçlanmışız.

UNUTULMUŞ SEVGİLERE

Fatma Yaşar ÇAKAR

Neden bir yabancı
Bir başkası oldun bana
Bütün mevsimler bahardı seninle
Her şeyi ne tez unuttun
Hiç yaşamamış gibi benimle
Bıraktın uzaklarda bana olan
sevgini

Zaman oldu başımı koyup
kucağına

Sevilmek istedim
Ellerin kaskatı
Soğuk taş oldu kucağın
Zaman oldu dövülmek için
Kovalanan kedi gibi
Kaçacak bir yer aradım
Sığınmak için
Söviildüm, ezildim, küçüldüm
Zaman oldu kaybolmak istedim
Karışıp denizlere

Tüm ömür boyu
Küçücük mutluluklarım gibi
Geri gelmeyen çocukluğum

KÜLLÜ YAZILAR'DA BİR SEVDA TÜRKÜSÜ

Hasan Güner GÜLER

Vahşen'de 1872 yılının Temmuz ayı. Alaca-karanlık. Ev halkı tümüyle ayaktaydı. Hüseyin'in, "Biraz tez," demesiyle daha da canlandılar. Gün ağarmadan tüm hazırlıklar bitmeliydi. Yürüyerek gidilecek epeyce yolları vardı.

Hayvanlar çekildi ahırın kapısına. Akşamdan hazırlanan yiyecekler heybelere yerleşmiş, hayvanlara yüklenmişti. Hayvanlar önde; Hüseyin, karısı Emine, kızı Zeynep arkada, evden ayrıldılar. Cirik'ten kabaklara su doldurmayı da unutmamışlardı.

Köyden çıktıklarında arkada bıraktıkları evler karanlıkta görünmez olmuştu. Yürüdükçe, gözler karanlığa alışmıştı iyice. Ezbere bildikleri yolları geçerek Küllü Yazı'ya yöneldiler. Sabah yeli üşütse de bedenlerini, canlılık da getirmişti ayaklarına. Taşa, toprağa ve de dikenlere aldırmadan hayli yol aldılar. Bir an önce tarlaya ulaşmak, işe koyulmak gerekiyordu.

Toprak ananın bağrını yarıp, boy atan buğdayların devşirilmesi düşüncesi uzağı yakın kılar. Hüseyin önündeki hayvana, "Çooo! Yürü ya hayvan," dediğinde, Küllü Yazı'ya çıkmış, tarlaya varmışlardı. Uzağı yakın kılmışlar ama bir hayli de yorulmuşlardı. Biraz soluklandıktan sonra, Aluç ağacının altına koydukları heybelerin gözünden orakları çıkardılar. İkişer kol arrayla tarlaya sıralandılar. Gün ağarmış, sarı başaklarda taneler seçilir olmuştu.

Baba, ana ve kız hep birden salladılar orakları. Yalnız nefes alışverişleri, bir de tarla kuşlarının nağmeleri yayılıyordu yazıya.

Güneş hayli yükselmişti. Temmuz sıcaklığı bedenlerini yakmış, yorgunlukları daha da artmıştı. Arada bir verdikleri molalarla öğleyi bulmuşlardı. Hüseyin ekinlerin arasından başını kaldırıp bakındığında, anayla kızın kalkıp

inen oraklarını gördü az ilerde. Sessizce yanlarına yaklaşıp, "Bırakın da gelin" dedi. Emine, anlamıştı ki Hüseyin acıkmıştır. Zeynep'e seslendi, "Haydi anam, garnımızı doyurur."

Emine akşamdan hazırladığı pilavı, kuru soğanı, ağzı serikle bağlı sırlı küpte ayrıran ve ekşili ekmeği yaydı orta yere. Yanlarında da sabah Cirik'ten kabağa doldurdukları su... Konuşmadan karınlarını doyurdular. Hüseyin eliyle doymuş karnına vurarak, "Şu kabağı uzat hele Zeynep, biraz su içem," dedi. Yemeğin verdiği rahatlamayla, biraz dinlenmişlerdi ki; beş-on dakika sonra Hüseyin, Zeynep'e, "Bir ağız türkü çığır da, gönlümüz rahatlasın," dedi.

Zeynep hiç naz etmedi. Babasını kıracak değildi ya...

Zeynep türküyü başladığında, o güzel sesin yankılığı rüzgârın etkisiyle, tüm yazıya yayıldı. Nağmeler öyle etkiliydi ki, yakın-ırak çevre tarladaki insanlar oraklar ellerinde doğrulup kulak kabarttılar. "Kimdir bu? Sabah sabah yüreğimize seslenen," dediler içlerinden. Az ilerde dutların altındaki tarlada, Toripohlar'da tarlada orak sallayan Cevriye'nin kardeşi Hasan, sesin etkisiyle başını kaldırdığı buğday başaklarının arasında öylece kaldı. Nağmeler yüreğinde ses oldu yankılandı. O sesin tutsağı oldu. Tutsağı olduğu bu sesin sahibine erişmek, onun kim olduğunu öğrenmek için tüm yolları denedi. Denedi ama kim olduğunu da öğrenemedi. Taa ki bacısı Cevriye'den duyuncaya dek. Bir öğle vakti; sıcaklığın ve yorgunluğun tutsak ettiği bedenler uykuya daldığında, Zeynep biraz daha çalışmak için tarlaya yönelir. Biçilen ekinleri bir araya getirme gayreti içinde çabalarken, yakınında bir ses duyar. Sesin geldiği tarafa baktığında Hasan'la karşılaşır.

Hasan, bir pırnatın (derilmiş birkaç tutam buğday) dibinde ona bakmaktadır. Ne olduğunu anlayamayan Zeynep'e, Hasan sevdalandığını açıklar. Zeynep şaşkınlık içindedir. Ama çabuk toparlar kendini. Hiç görmediği, tanımadığı biri ona sevdalandığını söylemiştir. Hem de anasının, babasının yakınında bir yerde. "Eyiki uyuyorlar," der içinden. Bir an Hasan'la göz göze geldiğinde tebesstümünü de gizleyemez. Hızlı adımlarla uzaklaşır oradan. Şaşkınlığı geçmemiştir. Yüreği yerinden fırlayacakçasına çarpmaktadır. Yere çömelip, kabaktan su içerek rahatlamaya çalışır...

Hasan sevgisine olumlu cevap aldığı inancıyla Küllü Yazı'dan Toripohlar'a uçarcasına gider. Tarlaya vardığında, buğday saplarını elceğin yardımıyla kavrayıp orağı sallarken altında hep Zeynep'in gülen gözleri vardır.

Günler birbirini kovalar. Ekin biçiminin de sonuna gelinmiştir. Bir öğle vakti yemekten sonra, Hüseyin; Emine'yle, Zeynep'e seslenerek, "De haydi başlayah, ikindiye galmaz işimiz biter," der. Durmaksızın çalışırlar. Biçilen buğdayların derlenip toplanması, dağılmasının diye üzerlerine taşların konulmasından sonra; gerçekten ikindiye kalmadan işlerini bitirmişlerdir.

Hüseyin savaş galibi gibi derin bir nefes alır. Uzun bir süre dinlendikten sonra toparlanıp köye dönerler.

Aradan beş-altı gün geçmesine karşın ne Zeynep ne de Hasan birbirlerini görememişlerdir. Ne var ki yüreklerindeki sevgi gün geçtikçe bedenlerini için için yakmaktadır.

Bir gün akşama doğru, Zeynep ayrılanı çorba soğutmak için Cirik'e gider. Kurun'un önündeki harığa elindeki bakracı yerleştirip, soğutmaya başlar. Çok kısa süre önce Küllü Yazı'da olanların hayaliyle dalıp gitmiştir. Ayrılanları soğutmaya gelen diğer kızların tek tek ayrıldığını bile fark etmez. Hava kararmaya başlamıştır. Birden kendine gelip, yavaş ya-

vaş toparlanmaya başlar. Başını kaldırdığında Hasan'ı karşısında bulur. Yazmasını toparlayıp sarma telaşı içindeyken, Hasan, "Zeynep tez zamanda gurbete, Edirne'ye gideceğim. Beni bekle, seni alacağım," der. Zeynep yüreğinin yerinden fırlayacağını hisseder. Aşağıdan, Eğitimcilerin o taraftan birinin geldiğini görünce, "He" der. Ve hızlı adımlarla uzaklaşır oradan.

O günün koşullarında, insanların çalışmak için gurbete çıkmaları kaçınılmazdı. Hasan da bundan nasibini almış, bir süre sonra Edirne'ye gitmek üzere köyden ayrılmıştı. Hasan'ın içi kan ağlamaktadır. Nasıl ağlamasın ki? Bir yanda delicesine sevdalandığı Zeynep, diğer yanda, evli olduğu dayısı kızı Döndü...

Zeynep, kendince uzun sürmeyeceğini sandığı kavuşmanın özlemiyle günlerini geçirirken, Hasan'ın dayısı kızıyla evli olduğunu öğrenir. Büyük düş kırıklığı yaşar. Öfkelenir, bağırır, ağlar... Ancak sevdasından da vazgeçecek değildir.

Aşkıyla baş başa kaldığı, türküler söyleyip, kendini avuttuğu günlerden birinde, istemeye gelirler Zeynep'i. On altı yaşındadır. Gelinlik çağına gelmiştir. Birkaçını geri çevirse de isteyenlerin ardı kesilmez. Bu kez Pağnik'ten isterler. Pağnikli Mehmet de endamlı, varlıklı, yakışıklı adamdır. Tüm ısrarlara karşın tepkilidir Zeynep. Babası Hüseyin ısrar etse de, Emine kızından yanadır. "Zorla güzellik olmaz Hüseyin. Üzerine varma, kızı deli edecegiz," der. Hüseyin de fazla ısrarcı olmaz. Ancak isteyenler sıklaştıkça da her geleni bir bahaneyle savuştururlar.

Aradan yıllar geçmesine karşın Hasan'dan ses soluk çıkmaz. Zeynep geçen yedi yılın her gününde Hasan'ı yâd etmiştir. Çünkü karşılıklı sözler verilmiş, Küllü Yazılar'da yeminler edilmiştir. Bu sevdanın arkasında durulmalıdır. Bu duygularla yaşadığı bir gün Hasan'a bir haber ulaştırmanın da yollarını aramakta-

dır. Onu da bulur. Okuma yazma bilen birinin aracılığıyla mektup yazdırıp yollatmıştır Edirne'ye.

Yüreğinin sesi dile gelmiştir:

*"Küllü Yazılar'da dağıttın sözü
Ne muteber oldu bu dayı kızı
Kendin kovaydın ki çaldırak sazı
Acep o günlerden bir gün olur mu?"*

Bu dizeler çabuk ses getirir. Hasan dayanamaz. Edirne'den dayıkızına "boş mektubu" gönderir. Ayrırlılar. Dayıkızının evinde şıvan kopar. Kolay değildir kendilerince sebepsiz olan bu ayrılmanın acısına katlanmak. Ama katlanırlar.

Yedi yılın sonuna doğru Hasan Edirne'den döner. İçindeki sevdanın bitmez ateşiyle, Zeynep'e kavuşmaktır tek dileği. Evi seferber eder istemeleri için Zeynep'i. Ne var ki ev halkı bu evliliğe karşı çıkar. "Zeynep'i sana istemeyiz," derler. Evin bu baskısıyla deli divane olur Hasan. Oysa Zeynep hazırlıklıdır. Bir an önce sevdiğine kavuşma özlemi içindedir. Ancak istenmediği dedikoduları da kulağına çalınmaktadır.

Kafasında yoğun düşüncelerle dolu bir gün; Rukiye Bacıların orda, örtmede Hasan'a rastlar. Hasan'ın yüzü solgun ve hastadır. Gurbet ve gelişen olaylar onu sarsmıştır. Bir elinde de gül ve reyhan destesi vardır. Zeynep onun bu haline dayanamaz. Yüreği dillenir:

*"Benim yârım vakti yoktur, hastadır
Elinde de gül-ü reyhan destedir
El dediğin fitnelikte ustadır
Beni sevdiğimden ayrı bıraktı."*

Bunun üzerine Hasan, Zeynep'e, "Sen elin dediğine bakma, sana nişan göndereceğim," diye söz verir.

Gerçekten tüm direnmelere karşın Hasan sözünde durarak nişan gönderir. Sade bir köy düğünüyle de evlenirler.

Not: Olay, gerçek bir yaşam öyküsünden alınmıştır.

NEREDE?

Muharrem YILMAZ

Böğürlü Dağı karşısında,

Modanlıdır köyün adı.

Leziz olur kaymağının tadı,

Ben köyümü özlerim.

Otuz altı ay askerlik yapmış,

Nalbantlığı kutsal ocakta kapmış,

Altınlar gidince kafayı oynatmış,

Dayım Gavur Ali nerede?

Cambazdır at alır eşek satar,

Çingenler ona baba gibi tapar,

Pazarlıkta fırtınalar kopar,

Cambaz Coşkun Emi nerede?

Çok yorucu hizmetler verdi,

Çocuklarına kol kanat gerdi,

Tembel, adam olmaz derdi,

Babam İbrahim nerede?

Derim ki, odur insanın hası,

Konuşunca değişir oranın havası,

Güler unutursun kederi yası,

Şair Şahan Emi nerede?

Ona derler Yalancı Sefer Usta,

Atınca ne tavada kalır, ne tasta,

İki oğlu öldü, ömür boyu yasta,

Kırk yalan Sefer Usta nerede?

Kıvrın Dağı'ndan gelir sesi,

Meğer ne çokmuş nefesi,

Sanırsın köyün efesi,

Korucu İbo Dayı nerede?

Köyüne çok emek verdi,

Okumak adam olmaktır derdi.

Gitti İstanbul'a postu serdi,

Eğitmen Hüseyin Özcan nerede?

Deli deseler de ustadır usta,

Pumpul için devamlı yasta,

Miras yüzünden olmuş hasta,

Deli İsmail Amcam nerede?

Çavuştur asker gibi gider,

Alışkandır durmaz talim eder,

Arkasında yağız at yeder,

Köylüm Mevlüt Çavuş nerede?

ÇOCUĞUNUZU YENİ KARDEŞE HAZIRLARKEN

Duygu Çataltaş ÇALIŞIR

Yeni bebeğin gelmesi, ailede aniden birçok değişimin yaşanmasına neden olur. Bebek doğmadan önce ebeveynler enerji ve dikkatlerinin çoğunu hazırlıklar için kullanırlar. Bebek doğduktan sonra da ilgi ve dikkatin çoğu bebeğin ihtiyaçlarını karşılama yönündedir.

Tüm bu değişimler, büyük çocuk için baş edilmesi güç durumlar olabilir. Bu durumda büyük çocuğun ilgiyi yeniden üzerine çekmek için uygun olmayan davranışlar sergilemesi, saldırgan ya da huysuz olması, bebeksi davranışlarda bulunması hiç de az görünür durumlar değildir.

Büyük çocuğu tüm bu değişimlere hazırlamak, yaşanacak sıkıntıların en aza indirilmesini sağlayacaktır.

Hamilelik sırasında:

- Kardeşi olacağı haberini vermenin doğru ya da yanlış yolu yoktur. Ancak bunun zamanlaması önemlidir. Annenin karnı yavaş yavaş belirginleşmeye başladığı dönemde ya da çevrenize duyurduğunuzda çocuğa haberi vermek gerekir. Çocuk kardeşi olacağı haberi anne-babasından duymalıdır.

- Kardeşinin ne zaman dünyaya geleceğini çocuğunuzun anlayabileceği terimleri kullanarak anlatmak en uygun yoldur. Okulöncesi dönemde çocuklarda zaman kavramı henüz tam olarak yerleşmemiştir. Bu nedenle, bu yaştaki bir çocuk kardeşinin 9 ay sonra doğacağını anlayamaz ve sıklıkla doğumun ne zaman olacağını sorar durur. Bir süre sonra da beklemekten dolayı sıkılır. Zamanı çocuğun anlayabileceği terimleri kullanarak, örneğin takvim üzerinde göstererek anlattığınızda zamanı somutlaştırmış olduğunuz için çocuk açısından daha anlaşılır bir durum olacaktır.

- Okulöncesi dönemdeki çocuklar sıklıkla bebeğin nereden geleceğini de sorarlar. Burada çocuğun merak ettiği cinsellik değil, gerçekten bebeklerin nereden geldiğidir. Bu soru karşısında annenin karnında bebeklerin büyüyebilmesi için hazırlanmış bir yerin olduğunu; zamanı geldiğinde de annedeki bir delikten dışarı çıkacağını söylemek çocuk için yeterli olacaktır. Sezaryen olma durumunda karnınızın kesilip içinden bebeğin çıkarılacağını söylemek çocuğu ürkütecek ve bebeğin size zarar verdiği düşüncesine kapılmasına neden olacaktır.

- Çocuğunuzla başka bir oda ya da yatağa almayı düşünüyorsanız, bunu bebek gelmeden epey önce yapmalısınız ki çocuk, bebek nedeniyle kendini dışlanmış hissetmesin.

- Doğum öncesi doktor kontrollerinde yanınızda götürün. Böylece doğum zamanını takip edebilir.

- Bebek eve ilk geldiğinde neler olacağını konuşun. İlk günler yorgun olabileceğinizi ve bebeğin zamanınızın büyük kısmını alacağını; beslenmek, uyumak ve altını kirletmekten başka bir şey yapmayacağını, birlikte oyun oynayabilmeleri için büyümesi gerektiğini anlatın.

- Mümkünse yeni bebeği olan arkadaşlarınızı ziyarete gidin.

- Çocuğunuzla birlikte hamilelik, doğum, yeni doğan bebeklerle ilgili kitaplar okuyun. Bebek hakkındaki duygu ve düşüncelerini sorun, soru sorması ve paylaşması için fırsat tanıyın.

- Çocuğunuzla birlikte onun doğum ve bebeklik zamanına ait fotoğraf ve filmleri seyredin. Doğumunu ve nasıl bir bebek olduğunu anlatın. Doğduğunda ne kadar heyecanlandı-

ğınızı ve herkesin onu görmek ve kucaklamak istediğini anlatın.

- Oyuncak bebek aracılığıyla bebeğin nasıl tutulması gerektiğini, ona nasıl davranacağını gösterin.

- Kardeşi için yapılan hazırlıklara katılmasını sağlayın. Örneğin; hastane çıkış takımını birlikte seçmek, hastane çantasını hazırlamanıza yardım etmek, bebeğe isim bulmak gibi.

Doğumu planlarken:

- Doğum zamanı yaklaştığında ne kadar süreyle hastanede olacağınızı ve siz yokken çocuğunuzun kiminle kalacağını ayarlayın ve bu durumu çocuğunuza bildirin.

- Hastanedeyken ve eve döndükten sonra çocuğun rutininin mümkün olduğunca değişmemesini sağlayın.

Kardeş geldikten sonra:

- Büyüğe özel zaman ayırın. Anne-baba ayrı ayrı büyük çocukla bire bir zaman geçirmelidir.

- Çocuğunuzun kardeşiyle ve evde olan değişikliklerle ilgili duygularını dinleyin. Olumsuz duygular ifade ettiğinde onu bilgilendirin. Çocuğunuza duygularını söze dökmesi konusunda yardımcı olun. Hiçbir zaman duygularını inkâr etmeyin ya da yok saymayın.

- Zarar verici davranışlara hiçbir şekilde izin vermediğinizi açıkça belirtin. Kızgınlığını ifade etmesini sağlayıcı yöntemler öğretin. Örneğin; bebekler ya da kuklalar aracılığıyla duygularını ifade edebilir.

- Arkadaşlarınızın ya da akrabalarınızın vereceği “abla” ya da “abi” hediyeleri hazırlayabilirsiniz. Böylece bebeğe hediye geldiğinde büyük çocuğunuz da kendisini dışlanmamış hissedebilir.

- Bebeği görmeye gelenlere sadece bebekle ilgilenmemelerini, büyüğe de ilgi göstermelerini hatırlatın.

- Büyük çocuğun kendisine özel bir alanı ve bebekle paylaşmak zorunda olmayacağı eşyaları olduğu konusunda ona güvence verin.

- Ev işleri ve bebeğin bakımı konularında büyük çocuğunuzdan yardım isteyin, ona özel işler verin (bu konuda çocuğu zorlamak önemlidir, çocuğunuz size yol gösterecektir).

- Bebeğin bakımına katılmasını sağlayın (yıkama, giydirme, bebek arabasını itme gibi).

- Büyük çocuk olmanın sağladığı yararları konuşun (ne yemek istediğini seçebilir, parka gidip oyun oynayabilir, arkadaş edinebilir).

- Büyük çocuğunuz bebeğe hiç ilgi göstermeyebilir. Bu durumda onu bebekle ilgilenmesi konusunda zorlamayın. Zamanla ilgilenecektir.

- Çocuğunuz uygun olmayan davranışlarda bulunduğu anda onu hemen cezalandırmayın, duygularını anlamaya çalışın. Bu durum çocuğunuzun bire bir ilgiye daha fazla ihtiyacı olduğunu gösteren bir işaret olabilir. Duygularını uygun şekilde ifade etmesi konusunda ona yardımcı olun.

Değerli Okurlarımız,

**Dergilerinizin postada kaybolmasının önlenmesi amacıyla,
adres değişikliklerinizi lütfen zamanında
Derneğimize bildiriniz.**

ADALET SİSTEMİNİN GERÇEK SORUNLARI

Av. Tan YILDIRIM

Değerli hemşerilerim,

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin bu sayısında Türk Adalet Sisteminin sorunlarından ama 'GERÇEK SORUNLARINDAN' biraz bahsetmek istiyorum. Bugün Türk Adalet Sisteminin en önemli ve gerçek sorunu; **Yargının geç işlemesi, hantal olması, vatandaşı canından bezdirmesi** ve bu şekilde **Adalet sistemine olan güvenin** minimum seviyeye inmiş olmasıdır. Bunun haricindeki sorun diye belirtilen şeyler aslı değil tali yani ikinci planda olan sorunlardır.

Adalet sisteminin geç işlediği, ağır olduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararlarıyla zaten tescillenmiştir. Geç İşleyen Adalet başlıklı tebliğlerin ve yapılan sempozyumların, yazılan yazıların haddi hesabı yoktur.

Özellikle ceza adaleti mekanizmasının geç işlemesi, ceza adaleti yönetiminin kalitesi ve etkinliği açısından da son derece olumsuz kabul ediliyor. Ceza yargılamasının suçlu olmayanların da karışabileceği bir süreç olduğu nazara alındığında, **Hakikat** bir an önce ortaya çıkarılmalıdır ki masum sanıkların sosyal itibarları daha fazla yıpranmasın. Masum sanıklar bir an önce temize çıkarılmalıdır. Kişinin uzun süre suç isnadı altında kalmayıp yargı halini alan bir kararla davasının sona ermesi demokratik toplumun gereklerindendir.

Yeterli delil olması durumunda ceza davası açılarak olayın mahkeme önüne götürülmesi gerektiğini ifade eden hukukçular, ceza davalarının yeterli delil gösterilmeden açılmasının, mahkemelerin aşırı olan iş yükünü daha artırdığı, davaların da çoğunlukla beraat ile sonuçlandığı bilinen bir gerçek. Ama yeterli delil toplamadan dava açan C. Savcılar için bir yaptırım Hukuk Sistemimizde mevcut değil...

Kanunlar iyi niyetle hazırlanıyor ama uygulamada istenen netice elde edilemiyor. Avukatların yanı sıra hâkimlerin de dört dörtlük çalışmamaları davaların gereksiz yere uzamasına neden olabiliyor. Mesela hâkimin çeşitli yerlerden istediği bilgiler var, bunların hepsini birden istemek yerine

ayrı ayrı istiyor. Bazı hâkimler davaya hazırlıksız geliyor. Dosyayı incelemedim, inceleyeceğim diyor, iki ay gün atıyor. Nüfustan gelen kayıtlara bakmadım diyor, gün atıyor. Bunları önleyici tedbirler getirilmelidir.

Yine ceza davalarında aynı suça aynı tutuklama olması gerek. Aynı suçtan bir şehirde tutukluyorsun, başka bir şehirde bırakıyorsun. Tutukluluk sebepleri kanunda yazılıdır ama takdir hakkı hâkimindir. Bunun bir standardının olması lazım. Bizde çifte standart değil üçlü dörtlü standartlar var. Bu da vatandaşın adliye olan güvenini sarıyor. Sanığın ağır cezalı olması tutukluluk nedeni, kaçma tehlikesi var diye. Sorgusu yapılmışsa, deliller toplanmışsa, toplumda bulunabilecek biri ise tutmaya hiç gerek yok. Kişiyi cezası kadar içerde tutmak gibi bir yaklaşım var. Tam tersine kişi suçsuz bulunup beraat edebilir. Dava karmaşık değilse, yeni delillere ihtiyaç yoksa, kişinin sorgusu yapılmışsa onu tutmaya gerek yoktur.

Yine yargının ağır işlemesinin önemli sebeplerinden birisi olarak hâkim yetersizliği bugün had safhadadır. 7 bin yargıç açığı var ve kadro açılmıyor. Yaptığım bir araştırmaya göre **Bakırköy İş Mahkemesi**nde 2500 dava var. Bu mahkemede 1 hâkim, kâtip ve 1 başkâtip görev yapıyor. **Cumartesi-Pazar günleri** dahi çalışıyorlar. Bu mahkemede 3 ay, hatta 6 ay atılan davalar var.

Pek dile getirilmeyen sorunlardan biri de Yargı harç ve giderlerinin yüksek olduğudur. Özellikle tazminat davalarında, alacak davalarında yargı harçları, temyiz harçları yüksek olduğundan vatandaş haksızlığa uğradığına inandığı halde dava açamıyor, mahkemeye gidip hakkını arayamıyor.

Adalet Sisteminin yukarıda belirttiğim sorunlarını düşünüp yazmam yarım saatimi aldı. Niye biliyor musunuz? Zira bu sorunları tüm hukukçular zaten ezbere bilirler ve kendi aralarında sürekli dile getirirler de ondan...

Adalet Sisteminin gerçek sorunlarına değinmeye önümüzdeki sayılarda da devam edeceğim...

HAZAN YELİ

Dr. Galip UZUNCA

Sonbaharda başlar o serin serin esmeye
Hüzünlü gönülleri zevkle teskin etmeye
Yazdan kalan hoş günler başlayınca gitmeye
Teselli dergâhıdır nağmesaz hazan yeli.

Nevbaharın ardından sıcak yaz da gidince
O rengârenk gülşenler gayrı solup bitince
Şakıyan şen bülbüller terk-i mekân edince
Teselli dergâhıdır nağmesaz hazan yeli.

Sabah başka akşam da başka eser haliyle
Huzur ve sükûn saçar gizemli ahvaliyle
Anıları düşerken sonbahar melâliyle
Teselli dergâhıdır nağmesaz hazan yeli.

Yayılır esintisi hazla tüm mevcudata
Aheste bir arzuyla yıldızlı semavata
Rakslarla şarkı söyler o efsunkâr mehtaba
Teselli dergâhıdır nağmesaz hazan yeli.

Estikçe edasıyla ruhlara gurur verir
Hüzünlü gönüllere yüce bir huzur verir
Nice gam çekenlere neş'e ve sürur verir
Teselli dergâhıdır nağmesaz hazan yeli.

Canlar da cananlar da ararken hüzne deva
Çoktan firar etmiştir umut edilen vefa
O yaz akşamlarından kalmayınca hiç sefa
Teselli dergâhıdır nağmesaz hazan yeli.

Gayrı yavaş yavaş o hoş günler kısalsa da
Gönül okşayan meşkler meclisler azalsa da
Raks-ı endam eden şuh dilberler nazlansa da
Teselli dergâhıdır nağmesaz hazan yeli.

Ömrün mutlu baharı hazan olup giderken
Çağlayıp coşan gençlik hayal olup biterken
O ahû güzellikler terk-i diyar ederken
Teselli dergâhıdır hayatın hazan yeli.

SESSİZ KATİL!

Dr. Çetin YILMAZ

Değerli Ağınli dostlarım, Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin sevgili okurları,

Bundan böyle elimden geldiğince sizlere tıbbi konulardaki bilgilerimi ve girişimlerimi aktarmaya çalışacağım. Bu sayıda sizlere hipertansiyondan kısaca söz etmek istiyorum.

Hipertansiyon diğer bir tanımı ile **“sessiz katil”** dünyada önlenebilir ölüm nedenleri içerisinde bir numaralı risk faktörüdür. Dünyada ortalama erişkin nüfusun, %25'i hipertansiyonludur. Ülkemizde de hipertansiyon sıklığı bu orana yakındır. Hipertansiyon önemli bir sağlık sorunu olarak kabul edilip uygun tedavi yapılmazsa; damar sertliği, kalp yetersizliği, kronik kalp hastalığı, inme, böbrek hastalığı gibi çok önemli sorunlara yol açabilir.

Kan basıncı (tansiyon), damar yatağındaki kanın akım sırasında damar duvarlarına yaptığı basıncıdır. Kalbin her kasılmasında pompalanan kan, atardamarlar içerisindeki basıncı artırır. Kalp atımları arasında ise bu basınç azalır. Bu durum kan basıncının iki farklı değer ile belirtilmesine neden olur (140/90 mmhg). Hipertansiyon (yüksek kan basıncı) ise ısrarla kan basıncının 140/90 mmhg veya daha yüksek seviyelerde seyretmesidir.

Peki, hipertansiyonun belirtileri var mıdır? Yazının başında da belirttiğim gibi **“sessiz katil”** gibi davranan bu durum %60 hasta tarafından hiçbir şekilde hissedilmez. Bazı kişilerde baş ağrısı, ensede ağırlık hissi, görme bozuklukları, halsizlik, göğüste sıkışma gibi yakınmalara neden olabilir, ama çoğu zaman da hedef organlarda (kalp, böbrek, beyin, damarlar...) yaptığı tahribatla kendini gösterebilir. Bu nedenle her bireyin belirli aralıklarla tansiyonları ölçülmelidir.

Hipertansiyonun %90'ının nedeni bilinmemekte ve buna esansiyel hipertansiyon ya da primer hipertansiyon denilmektedir. Yaklaşık %10 kadarının da sebebi bilinmekte ve bu duruma da sekunder hipertansiyon denilmektedir.

Hipertansiyonu saptamanın yolu çok basit olup sadece tansiyon ölçmekle yapılmaktadır, ancak tansiyon ölçümünde dikkat edilmesi gereken

durumlar çok önemlidir. Bunları kısaca şöyle sıralayabiliriz:

- Hastanın sakince en az 5 dakika dinlendirilmesi,
- Son 30 - 60 dakikada sigara, kafein ve dışarıdan alınan bazı ilaçlar (burun açıcılar gibi...) alınmaması,
- Uygun büyüklükte tansiyon aleti manşonu kullanılması,
- 1-2 dakika beklenip tekrar tansiyon ölçülmesi gibi durumlarda dikkatli olunması gerekir.

Bir kişide hipertansiyon saptanmış ise ve bu değer çok yüksek değilse, öncelikle yaşam tarzı değişikliği önerilmeli daha sonra ilaca başlanmalıdır. Ancak kişinin ek hastalıkları (örneğin; kronik kalp hastalığı, diyabet, kalp yetersizliği, böbrek yetersizliği gibi) yaşam tarzı değişikliği ile birlikte ilaçlara hemen başlanmalıdır. Yaşam tarzı değişikliği de şöyle özetlenebilir: Kilolu ise zayıflama, alkol kullanımının 15-30 ml etanolü aşmaması, yeterli kalsiyum ve magnezyumun alınması, sigaranın bırakılması, meyve, sebze, düşük yağlı süt ürünleri, balık ve sıvı yağ kullanılması, olabildiğince aşırı stresten kaçınılması.

Hastaların yapması gereken en önemli şeyleri şöyle özetleyebiliriz:

- Tansiyon yüksekliğinin önemli bir sağlık problemi olduğu kabul edilmeli ve yaşam boyu kontrol altında tutulmalıdır,
- Mutlaka hekim kontrolüne girilmeli ve ilaçların uygulama şekilleri hekim tarafından düzenlenmelidir,
- Yeni başlanan ilaçlar kısa sürede değiştirilmemeli, etkinliğinin ortaya çıkıp çıkmadığı en az bir ay izlenmelidir,
- Evde tansiyon ölçümü için otomatik cihazlardan temin edilmeli ve kontrollerin hasta tarafından da düzenli yapılması sağlanmalıdır. Bu cihazlar giderek gelişmekte ve daha doğru sonuç alınır hale getirilmektedir.

Değerli dostlar bu önemli konuyu kısaca sizlerle paylaştım. Tekrar birlikte oluncaya dek sağlıklı, mutlu, az stresli, az tüketimli, çok üretimli günler diliyorum.

Resim: M. Cengiz ÖZAN

Cemil isminde çapkın ve yaramaz bir genç, bahçe komşusu Nadide isminde bir kızı sever ve onunla evlenmek ister..

Nadide'nin arzusuna rağmen annesi babası, Cemil'in haşarılığından dolayı ne kadar isterlerse de Nadide'yi vermezler.

Cemil de, "ya ölüyorum, ya öldürürüm" diye elinde tüfek gece-gündüz Nadide'nin evini kollar.

Annesi babası, Nadide'yi Cemil'in elinden kurtarmak için başka bir gençle evlendirirler. Cemil de Nadide başkasıyla evlenmeye razı oldu diyerek ondan vazgeçer o da diğer bir kızla evlenir.

Cemil'in aldığı kız, Nadide'den daha güzel olduğu için konu komşu, "Cemil'i beğenmediler amma Cemil daha güzelini beğendi aldı." diyerek Cemil'in düğününde şenlik yaparlar.

Nadide'ye sitem olsun diye de yandaki türkü yakılır.

Deyiş

*İndim dereye durdum
Tüfengimi doldurdum
Şu karşıki konakta
Nadide'ye göz koydum*

*Bu dere buz bağladı
Yanı yarpuz bağladı
Beni bir gelin vurdu
Yaramı kız bağladı*

*Anan öle Cemil Cemil
Baban köle Cemil Cemil*

*Bu dere derin imiş
Gölgesi serin imiş
Benim sevdiğim güzel
Şekerden şirin imiş*

*Bu derenin uzunlu
Kıramadım buzunu
Aldım Çerkez kızını
Çekemedim nazını*

*Anan öle Cemil Cemil
Baban köle Cemil Cemil*

*Bu dereyi düz edem
Çıkam yolun gözedem
Eşin yok menendin yok
Seni kime benzedem*

*Bu dere derin dere
Gölgesi serin dere
Dere al beni götür
Yârin olduğu yere*

*Anan öle Cemil Cemil
Baban köle Cemil Cemil*

ATAM

Sude YALÇIN

Atalarımın kanları yerlere dökülmüş,
Benim haberim yok.
Atalarım savaş yapmışlar,
Benim haberim yok.

Bunların hepsini bilseydim
Atama teşekkür edecektim.
İşte bugün öğrendim
Şimdi gidip mezarına söyleyeceğim.

İlk önce Atama teşekkür edeceğim
Sonra askerlerime.
Gideceğim savaş yaptıkları toprağa
Sonra toprağı öpeceğim.

BİRLİK NOKTASI

Dilan ERSÖZ

Ahi Evran'ın kurduğu ahilik
Amacı birlik ve beraberlik
Esnaf ve zanaatkârların loncası
Burada olmaz düşmanlık, hainlik

Usta alır, yetiştirir çırağını
Verir ona sevgisini, aşını
Çırak yetişir usta olur
Gerekirse yine çalar kapısını

Aradan çok yıllar geçse de
Ustanın öğrettikleri unutulmaz bin senede
Çırak her işinde hatırlar ustasını
Unutmaz bilgilerini ustası ölse de

Kötülüğe çalışmaz hiçbir zaman kafası
Olmasa da cebinde üç kuruş parası
Gerekirse arkadaşları ellerini uzatır
Çünkü “Birlik Noktası”dır burası

YAZARLARIMIZI TANIYALIM

Remzi OĞUZ

1934 yılında Ağın-Hozakpur Köyü'nde doğdu. İlkokulu köyünde, ortaokul ve liseyi İstanbul Erkek Lisesi'nde bitirdi. Çalışma ve okul yaşamını bir arada yürütememesinden dolayı, İstanbul Hukuk Fakültesi'ndeki öğrenimini bırakmak zorunda kaldı.

1955'de Demirbank'ta memur olarak göreve başladı. Askerliğini takiben Akbank'ta görev alarak, 1964'de Müdür unvanını aldı. 1980'de tekrar Demirbank'a Müdür unvanıyla geçti ve burada 10 yıl çalışarak 1990'da emekliye ayrıldı.

Ağın-Beyelması Köyü'nden Şakirçeçel'in Nécibe-Ahmet Oğuz'un oğlu ve gerçek bir Ağın sevdalısı olan Remzi Oğuz, evli ve 1 çocuk babasıdır.

Hasan Güner GÜLER

1944 yılında Malatya'da doğdu. Malatya Sümer İlkokulu ve Akçadağ Öğretmen Okulu'nu bitirdi. 1966'da Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nden mezun oldu.

Denizli Kale Lisesi ve Elazığ Lisesi'nde 12 yıl görev yaptıktan sonra, 1979'da İzmir Karşıyaka Lisesi'ne atandı. 1993'de emekliye ayrıldı.

Ağın-Şenpınar Mahallesi'nden Fatma-Hüseyin Güler'in oğlu olan Hasan Güner Güler, halen İzmir'de oturmakta olup, evli ve 2 kız çocuğu babasıdır.

Doç. Dr. Hüner TUNCER

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı fakültede "Uluslararası İlişkiler" Kürsüsü'nde 5 yıl asistanlık yaptı. Viyana Diploması Akademisi'nde yüksek lisans eğitimi gördü ve 1979'da, SBF'nden "doktora" derecesini aldı.

1977-97 yıllarında, Dışişleri Bakanlığı'nda diplomat olarak görev yaptı.

1998'de "Siyasî Tarih Doçenti" unvanını aldı. SBF, ODTÜ, Atılım Üniversitesi'nden sonra halen Hacettepe Üniversitesi'ndeki görevini sürdürüyor.

Doç. Dr. Hüner Tuncer'in; Eski ve Yeni Diploması, Metternich'in Osmanlı Politikası (1815-1848), Irkçılıktan Özgürlüğe, Güney Afrika, Osmanlı Diplomasisi ve Sefaretnameler, Çözemediklerimiz, 19. Yüzyılda Osmanlı-Avrupa İlişkileri, İdealler Kuşagı'ndan Bir Örnek: Dr. Hadiye Tuncer, Doğu Sorunu ve Büyük Güçler (1853-1878), Kıbrıs Sarmalı; Nasıl Bir Çözüm?, Küresel Diploması, İç Politika-dan Dış Politikaya Türkiye'nin Sorunları ve Küre-

selleşme, Bir Kadın Diplomatın Anıları, Atatürkçü Dış Politika, Osmanlı-Avusturya İlişkileri (1789-1853), Diplomasinin Evrimi, Osmanlı Devleti ve Büyük Güçler (1815-1878) adlı kitapları ve çeşitli dergilerde yayımlanan makaleleri bulunuyor.

Dr. Çetin YILMAZ

1954 yılında Palu'nun Hoşmat Köyü'nde doğdu. 1979'da Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu.

1991'de ihtisasını tamamlayarak İç Hastalıkları Uzmanı oldu. Halen, İzmir Karşıyaka ÇESAV Tıp Merkezi'nde görev yapmaktadır.

Ağın-Modanlı Köyü'nden Sümbül- Emekli öğretmen Muharrem Yılmaz'ın oğlu olan Dr. Çetin Yılmaz, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Av. Tan YILDIRIM

1971 yılında Keban'da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Keban'da tamamladı. 1996'da Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu.

1999'dan beri Elazığ'da serbest avukatlık yapan, yöresel Günışığı ve Keban gazetelerinde köşe yazıları yazan Yıldırım, aynı zamanda Elazığ-Ağın-lar Kültür ve Turizm Derneği başkanlık görevini yürütüyor.

Annesi Ağın-Yenipayam, babası Keban-Dürtümlü Köyü'nden olan Av. Tan Yıldırım, evli ve 2 kız çocuğu babasıdır.

Dilan ERSÖZ

1996 yılında Elazığ'da doğdu. Elazığ Özel Harput Koleji 8. sınıfında öğrenimini sürdürüyor.

'Ahilik Haftası' nedeniyle düzenlenen şiir ve kompozisyon yarışmasına gönderdiği ve bu sayımızda yayımladığımız şiiri Elazığ İlinde 2. ödülü aldı.

Annesi, Ağın-Müderri Hüseyin Efendi Mahallesi'nden Öğretmen Bahattin Yandımata'nın, babası Sağlık memuru Kemal Bilgin'in torunu olan Dilan Ersöz, şiir yazmayı çok seviyor.

Sude YALÇIN

2001 yılında Adana'da doğdu. Niğde Selçuk İlköğretim Okulu 3. sınıfında öğrenimini sürdürüyor.

Yaz tatillerinde sürekli Ağın'a geliyor ve Ağın'ı çok seviyor.

Sude Yalçın; Ağın-Hastek Köyü'nden emekli öğretmenler Fazilet-Mehmet Yalçın'ın torunu, Niğde Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Füsün-Doç. Dr. M. Gürhan Yalçın'ın kızıdır.

FIKRALAR

Remzi OĞUZ

Köyü Bilir!

Vaktin birinde Hozakpur İmamı İsmail Hoca, köydeki caminin önünde Şakir Oğuz'a:

- Şakir, İslamın binası kaçtır, diye sorar.
- Yanıt ilginçtir:
- Ne bileyim ben hocam. Köyü bilir!

Hozakpurluluğun Etkisini Gösterdi

Hozakpurlu Remzi Oğuz ve eşi, köye gelmek için Yeşilköy Havaalanına giderler. Ankara aktarmalı olarak uçacaklardır. Uçağa binerler. 10, 20, 30 dakika geçtiği halde uçak bir türlü havalanmaz. Nihayet 1 saat gecikmeli olarak Ankara'ya varırlar. Aynı sorun Ankara'da da yaşanır. 1 saat 15 dakika da Ankara'da beklerler. Remzi Oğuz'un sabrı taşmıştır, artık dayanamaz ve eşine döner:

- Ben yirmi senedir uçakla gider gelirim böyle bir sorunla karşılaşmadım. Yıllardır İstanbul'da yaşadığım için de artık İstanbullu sayılırım. Senin Hozakpurluluğun burada da etkisini gösterdi!

Hiç Ara Vermiyorsun ki...

Hozakpurlu Yusuf Karadağ, namı diğer Topal Yusuf ile Vahşenli Kortikoğlu çok samimi arkadaşlıklar. Sık sık bir araya gelir, sohbet eder ve birbirlerine takılmadan edemezlerdi.

Yine bir gün Hozakpur'da buluşmuşlar. Kortikoğlu her zaman olduğu gibi hiç ara vermeden konuşmaya başlamış. Topal Yusuf'a söz hakkı bile tanımıyormuş. Dinleyenler merakla:

- Yusuf Amca, sen niye hiç konuşmuyorsun? demişler.

Topal Yusuf nihayet söz almış ve başlamış anlatmaya:

- Zamanın birinde bir karı-koca Hozakpur'dan Ağın'a gidiyorlarmış. Vaktin tez geçmesi için de sohbet etmeye başlamışlar. Koca

karısına, 'Ben gaz kaçırayım sen say, sen kaçır ben sayayım' demiş.

Koca gaz vermeye başlamış. Kadın saymış. Sıra kadına gelmiş. Koca bir süre saydıktan sonra, "Bırrr" demiş. Kadın:

- Saymaya devam etsene herif, deyince, kocası:

- Ne sayayım garı, hiç ara vermiyorsun ki, diyerek taşı gedğine koymuş.

Ramazan Geç mi Kaldı?

Hozakpurlu Hacıbekirgilin Mustafa Onbaşı, Gümrük Muhafaza memurluğundan emekli olmuş ve tahminen 1930'lu yıllarda köye dönerek bir ev yaptırmış. Köy halkıyla fazla diyalog kurmuyor, evde Kuran okuyup, namaz kılarak vaktini böyle geçiriyormuş. Yalnızca Cuma günleri dışarı çıkıp, Caminin önüne gelip namazını kılıyor ve yine evine kapanıyormuş.

Ramazan gelmiş, köylü birkaç gün oruç tutmuş. Mustafa Onbaşı, yine her zaman olduğu gibi Cuma namazına gitmiş. Kendi yaşlılarına:

- Yav köylüler, ramazan geç mi kaldı bu sene? demiş.

Yaşlı Muhittin Emi:

- Yav Mustafa, sen ne diyorsun. Bu sıcakta bizim bir haftadır canımız çıkıyor, diye cevap vermiş.

Mustafa Onbaşı mahcup, başı önünde namazını kılıp, sessizce evinin yolunu tutmuş.

Hozakpur Treni

Hayrullah Çece, Ankara'da çalıştığı yıllarda sık sık tren garına gidiyor, köyden gelen hemşerileriyle sohbet ediyor, köye gidenlerle de selam ve haber gönderiyordu.

Bir gün İstanbul'dan gelen trende, komşu köyden birkaç kişiye rastlıyor ve onlara kendi köylülerini soruyor. Verdikleri yanıt ilginç:

- Hozakpur treni arkada.

AĞIN KAYMAKAMLIĞI'NA EROL TANRIKULU ATANDI

Erol Tanrikulu, 1977 yılında Kastamonu'nun Araç ilçesinde doğdu. 2004'de girdiği Kaymakamlık mesleğinde; Sinop'un Saraydüzü ilçesi ve Isparta'nın Aksu ilçesinde Kaymakamlık vekaletlerinden sonra, Karabük'ün Eflani ilçesinde asaleten görev yaptı.

27.07.2009 tarihli müşterek kararname ile Ağın Kaymakamlığı'na atanan Erol Tanrikulu, evli olup, İngilizce bilmektedir.

Yeni Kaymakamımıza Ağın'ımıza hoş geldiniz der, çalışmalarında başarılar dileriz.

HABERLER

* İl Özel İdaresi, 2009 yılı KÖYDES projesi kapsamında; Bahadırlar Köyü (6 km) ile Yedibağ Köyü (1 km) 2. kat asfalt çalışmalarını tamamladı. Bu proje kapsamında, Modanlı Köyü-Aşağıyabanlı Köyü (6 km) yol genişletme çalışmaları ve ardından Saraycık Köyü ile Demirçank Köyü'nde (2 km) stabilize çalışmaları sürdürülecek.

* Gaziler Günü, 19 Eylül 2009 tarihinde Ağın'da düzenlenen çeşitli etkinliklerle kutlandı ve Ağın Kaymakamı Erol Tanrikulu tarafından Kıbrıs gazisi Vedat Demirkol ile Kore gazisi Sıtkı Akbaş'a plaket verildi.

* Ankara-Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği, pazar günleri dışında her gün saat: 11.00-19.00 arası açıktır. Tel: 426 75 90

Tüm okurlarımıza ve hemşerilerimize duyurulur.

* Değerli hemşerimiz ve Dergimiz yazarlarından Rüştü Asyalı'ya, Dil Derneği tarafından 26 Eylül 2009 tarihinde düzenlenen etkinlikler çerçevesinde Onur Ödülü verildi.

Rüştü Asyalı'yı kutlar, çalışmalarında başarılar dileriz.

* Ağın-Hastek Köyü'nden hemşerimiz M. Gürhan Yalçın, Niğde Üniversitesi, Mimarlık-Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü'nde "Doçent" unvanını aldı.

Doç. Dr. M. Gürhan Yalçın'ı kutlar, başarılarının devamını bekleriz.

* Ağın-Bademli Köyü'nden Fatma-Kâzım Eke çiftinin, 24 Nisan 2009 tarihinde Ankara'da, Zeynep Deniz adı verdikleri bir kız çocukları dünyaya geldi.

Eke çiftini kutlar, Zeynep Deniz'e sağlıklar dileriz.

* Ağın-Beyelması Köyü'nden Gülay-Kamil Ateş'in kızları Fatma Hande ile Rahime-Raşit Özmen'in oğulları Miraç, 26 Eylül 2009 Cumartesi günü, saat: 19.00'da Rüya Salonu-Malatya'da yapılan düğün töreniyle evlendiler.

* Ağın-Salkımlı Mezrası'ndan Hatice-Ali Özcan'ın kızları Özlem ile Hatice-Arif Altıntaş'ın oğulları Serhat, 17 Ekim 2009 Cumartesi günü, saat: 19.00'da Kardelen Düğün Salonu-Kütahya'da yapılan düğün töreniyle yaşamlarını birleştirdiler.

Ateş, Özmen, Özcan ve Altıntaş ailelerini kutlar, genç çiftlere mutluluklar dileriz.

* Ağın-Tatarağası Mahallesi'nden Zeynep-rahmetli Sağlık memuru Osman Zeki Alp'in oğlu, Ayten Furat, Fethiye Şengül ve Handan Özcan'ın ağabeyi, Fazilet Alp'in eşi, Ertan ve Aysun'un sevgili babaları Ahmet Alp, 3 Eylül 2009 tarihinde Bursa'da yaşamını yitirmiş ve orada toprağa verilmiştir.

Ölene Tanrı'dan rahmet, tüm yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

DOĞUMLAR

MAHALLE/KÖYÜ	ÇOCUĞUN ADI SOYADI	BABA ADI	DOĞUM YERİ	DOĞ. TARİHİ
Pul Köyü	Mustafa YALÇIN	Aydın	Üsküdar	18.07.2009
Saraycık Köyü	E. Can ASLAN	Hasan	Ümraniye	10.08.2009
Saraycık Köyü	M. Kayra ASLAN	Sadık	Ümraniye	10.08.2009
Altunayva Köyü	Kemal Zeyd YILMAZ	Eyüp	Bahçelievler	18.08.2009
Kaşpınar Köyü	A. Mert YALÇIN	Lokman	Keçiören	18.08.2009
Bademli Köyü	M. Emin EKER	M. İzzet	Yenimahalle	22.08.2009
Bademli Köyü	Bora Nuri ÖZDEM	Yasin	Karabağlar	27.08.2009
Kuzgeçe Mahallesi	Yağmur KARAGÖZ	Serhat	Üsküdar	27.08.2009
Kaşpınar Köyü	Ertuğrul FIRAT	Muharrem	Malatya	04.09.2009
Kaşpınar Köyü	A. Emre DOYDU	Yusuf	Bağcılar	09.09.2009
Modanlı Köyü	Elif AYCAN	Murat	Elazığ	10.09.2009
Akpınar Mahallesi	Ela UZUNOĞLU	H. İbrahim	Şişli	11.09.2009
Pul Köyü	Ege ÖZER	Fatih	Çankaya	17.09.2009
Öğrendik Köyü	Z. Su GÜDER	Erdal	Bakırköy	18.09.2009
Müd. Hüs. Ef. Mah.	Fatma ÇETİNKAYA	Tunçer	Sancaktepe	19.09.2009
Samançay Köyü	Elif YALÇIN	Fikret	Konak	23.09.2009
Şenpınar Mahallesi	Fatma Ece DİRİCAN	Ali	Çanakkale	24.09.2009
Şenpınar Mahallesi	Ecrin DİRİCAN	Ali	Çanakkale	24.09.2009
Kaşpınar Köyü	Arya MÜDERRİSGİL	Barış	Beylikdüzü	25.09.2009
Yenipayam Köyü	Yağmur GÜLER	Nurullah	Malatya	25.09.2009
Saraycık Köyü	A. Ekin ŞENGÜL	Tamer	Güngören	28.09.2009
Yenipayam Köyü	Zeynep ÖZÇELİK	Oğuz	Elazığ	28.09.2009
Yenipayam Köyü	F. Hilal ÖZÇELİK	Oğuz	Elazığ	28.09.2009
Samançay Köyü	Faruk KÖPRÜLÜ	Yusuf	Sultanbeyli	02.10.2009
Müd. Hüs. Ef. Mah.	Mustafa KARADEMİR	Ali Sezgin	Kadıköy	05.10.2009
Kuzgeçe Mahallesi	Ecrin İSPANAKCI	Serdal	Ağın	06.10.2009
Şenpınar Mahallesi	A. Naz ŞENPINAR	Hüseyin	Elazığ	07.10.2009
Öğrendik Köyü	Elif Su KARA	Yusuf	Konak	10.10.2009
Hacıyusuf Mahallesi	Eylül Rana KAÇAR	Süleyman	Üsküdar	12.10.2009
Müd. Hü. Ef. Mah.	Mert AKTAĞ	Hakan	Toroslar	19.10.2009
Aşağıyabanlı Köyü	Feyzi ÖKSÜZOĞLU	Hasan	Milas	23.10.2009
Akpınar Mahallesi	Nazire Ceylin ÖZER	Selçuk	Elazığ	24.10.2009
Altunayva Köyü	Tolga YILMAZ	Kemal Serdar	Kadıköy	28.10.2009

Dünyaya yeni gelen yavrularımıza yaşam boyu sağlıklar dileriz.

EVLENENLER

MAHALLE/KÖYÜ	ADI SOYADI	EVLENENİN ADI SOYADI	EVLENME YERİ	EVL. TARİHİ
Yedibağ Köyü	Nurcan KARAKAŞ	Hasan BABAT	Pazarcık	03.09.2009
Bademli Köyü	Salim EKER	Nilgün KIZMAZ	Karşıyaka	04.09.2009
Altunayva Köyü	Z. Seda ÖZDEM	Ceylan KOYUNCU	Çerkezköy	06.09.2009
Altunayva Köyü	Nilgün CENGİZ	Emrah ÇETİNKAYA	Battalgazi	09.09.2009
Demirçank Köyü	Hatice ASLAN	Salim DEMİR	Mamak	23.09.2009
Hacıyusuf Mahallesi	Miraç ÖZMEN	F. Hande ATEŞ	Çankaya	24.09.2009
Altunayva Köyü	Gökhan PEKTAŞ	Sedef BAHTİYAR	Buca	24.09.2009
Bademli Köyü	Aydoğan EKER	Bengi ÖZAR	Çankaya	25.09.2009
Bademli Köyü	Berat ÖZDEM	Esra AKDEMİR	Bolu	27.09.2009
Dibekli Köyü	İ. Cem YILMAZ	Canan YILMAZ	Kartal	04.10.2009
Samançay Köyü	Murat BALLIOĞLU	D. Kezban USLU	Bakırköy	04.10.2009
Saraycık Köyü	Figen YALÇIN	Şükrü KARA	Tarsus	06.10.2009
Müd. Hüs. Ef. Mah.	Mustafa ALKAN	Fatma ÇELİK	Ağın	08.10.2009

Başpınar Mahallesi	Burak YAPICIOĞLU	Leyla DÜLEK	Malatya	08.10.2009
Yenipayam Köyü	Özlem ÖZCAN	Serhat ALTINTAŞ	Çankaya	11.10.2009
Saraycık Köyü	Mahir ERZURUMLU	Yeşim ÇANAKÇI	Eyüp	15.10.2009
Demirçarık Köyü	Kübra KARAKULAKOĞLU	Gökhan DOĞAN	Üsküdar	17.10.2009
Bademli Köyü	İbrahim YILMAZ	Miray İNCE	Bakırköy	17.10.2009
Hacıyusuf Mahallesi	Emine ÖZEN	Sedat Rıza ALINGİL	Bahçelievler	18.10.2009
Balkayası Köyü	Reyhan ERDEM	İsa DİNÇ	Beyoğlu	18.10.2009
Uzungil Mahallesi	Betül KARNAK	H. Ercan TEKGÜMÜŞ	Etimesgut	24.10.2009
Saraycık Köyü	Mustafa İKİNCİ	Nirgöl ÖZBEK	Güngören	26.10.2009
Pul Köyü	Çiğdem ÖZER	Hüseyin DEMİR	Akdeniz	31.10.2009

Çiftleri kutlar, yaşam boyu mutluluklar dileriz.

MAHALLE/KÖYÜ	ADI SOYADI	ÖLÜMLER		ÖLÜM YERİ	ÖLÜM TARİHİ
		DOĞUM TARİHİ			
Şenpınar Mahallesi	İ. Ünsal DEMİREZER	13.07.1948		Gaziemir	27.08.2009
Tatarağası Mahallesi	Ahmet ALP	14.08.1950		Osmangazi	03.09.2009
Kuzgeçe Mahallesi	Yurdağül KORKMAZ	01.09.1939		Ataşehir	03.09.2009
Bükler Köyü	Zeynep ÖZCAN	03.07.1922		Bağcılar	07.09.2009
Dibekli Köyü	Hürcan GÜNER	01.02.1960		Elazığ	09.09.2009
Başpınar Mahallesi	Nurettin SAKALLIOĞLU	01.12.1924		Konak	09.09.2009
Aşağıyabanlı Köyü	Hatun ÖZDEMİR	01.02.1944		Muratpaşa	16.09.2009
Altunayva Köyü	Osman DEMİREL	07.02.1940		Şişli	25.09.2009
Saraycık Köyü	Sadık BEYAZ	01.01.1942		Elazığ	06.10.2009
Beyelması Köyü	Hanife AKBAY	13.03.1946		Elazığ	10.10.2009
Demirçarık Köyü	Ülkü TÜRKMEN	10.08.1982		Elazığ	11.10.2009
Uzungil Mahallesi	Makbule ÇELENK	11.10.1925		Bakırköy	12.10.2009
Pul Köyü	Murat GÜR	19.05.1955		Fatih	14.10.2009
Kuzgeçe Mahallesi	Sunel KARAGÖZ	21.03.1953		Elazığ	16.10.2009
Pul Köyü	Hafize ÖZER	18.11.1926		Keçiören	19.10.2009

Ölenlere Tanrı'dan rahmet, tüm yakınlarına başsağlığı dileriz

DUYURU

**Değerli hemşerilerimiz,
Kurban Bayramı'nın 3. günü (29 Kasım 2009)
Saat: 13.00 - 17.00 arasında**

**Kent-Koop Kültür Merkezi'nde Batıkent/ANKARA
BAYRAMLAŞMA TOPLANTISI
yapılacaktır.**

**Hemşerilerimize duyurulması konusunda
yardımlarınızı bekler, hepinizin bayramınızı kutlarız.**